

Приложение
к приказу Министерства образования
и науки Кыргызской Республики
от «15» сентября 2021 г.
№ 1578/1

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ СТАНДАРТ
ВЫСШЕГО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ**

Направление 570014 Актёрское искусство

Квалификация: Специалист

Бишкек 2021

1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Настоящий Государственный образовательный стандарт по специальности 570014 **Актёрское искусство** высшего профессионального образования разработан уполномоченным государственным органом в области образования Кыргызской Республики в соответствии с Законом "Об образовании" и иными нормативными правовыми актами Кыргызской Республики в области образования и утверждён в порядке, определённом Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

Выполнение настоящего Государственного образовательного стандарта является обязательным для всех вузов, реализующих профессиональные образовательные программы по подготовке специалистов, независимо от форм собственности и ведомственной принадлежности.

1.2. Термины, определения, обозначения, сокращения

В настоящем Государственном образовательном стандарте высшего профессионального образования используются термины и определения в соответствии с Законом Кыргызской Республики "Об образовании" и международными договорами в сфере высшего профессионального образования, вступившими в силу в установленном законом порядке, участницей которых является Кыргызская Республика:

- основная образовательная программа - совокупность учебно-методической документации, регламентирующей цели, ожидаемые результаты, содержание и организацию реализации образовательного процесса по соответствующему направлению подготовки;
- направление подготовки - совокупность образовательных программ для подготовки кадров с высшим профессиональным образованием различных профилей, интегрируемых на основании общности фундаментальной подготовки;
- профиль - направленность основной образовательной программы на конкретный вид и (или) объект профессиональной деятельности;
- компетенция - заранее заданное социальное требование (норма) к образовательной подготовке ученика (обучаемого), необходимой для его эффективной продуктивной деятельности в определенной сфере;
- кредит - условная мера трудоемкости основной профессиональной образовательной программы;
- результаты обучения - компетенции, приобретенные в результате обучения по основной образовательной программе модулю.
- общенаучные компетенции - представляют собой характеристики, являющиеся общими для всех (или большинства) видов профессиональной деятельности: способность к обучению, анализу и синтезу и т.д.;
- инструментальные компетенции - включают когнитивные способности, способность понимать и использовать идеи и соображения; методологические способности, способность понимать и управлять окружающей средой, организовывать время, выстраивать стратегии обучения, принятия решений и разрешения проблем; технологические умения, умения, связанные с использованием техники, компьютерные навыки и способности информационного управления; лингвистические умения, коммуникативные компетенции;
- социально-личностные и общекультурные компетенции - индивидуальные способности, связанные с умением выражать чувства и отношения, критическим осмыслением и способностью к самокритике, а также социальные навыки, связанные с процессами социального взаимодействия и сотрудничества, умением работать в группах, принимать социальные и этические обязательства;
- профессиональный стандарт – основополагающий документ, определяющий в рамках конкретного вида профессиональной деятельности требования к ее содержанию и качеству и описывающий качественный уровень квалификации сотрудника, которому тот обязан

соответствовать, чтобы по праву занимать свое место в штате любой организации, вне зависимости от рода ее деятельности.

1.3. Сокращения и обозначения:

В настоящем Государственном образовательном стандарте используются следующие сокращения:

ГОС - Государственный образовательный стандарт;

ВПО - высшее профессиональное образование;

ООП - основная образовательная программа;

УМО - учебно-методические объединения;

ЦД ООП - цикл дисциплин основной образовательной программы;

ОК - общенаучные компетенции;

ИК - инструментальные компетенции;

ПК - профессиональные компетенции;

СЛК - социально-личностные и общекультурные компетенции.

2. Область применения

2.1. Настоящий Государственный образовательный стандарт высшего профессионального образования (далее - ГОС ВПО) представляет собой совокупность норм, правил и требований, обязательных при реализации ООП по специальности **570014 Актерское искусство** является основанием для разработки учебной и организационно-методической документации, оценки качества освоения основных образовательных программ высшего профессионального образования всеми образовательными организациями высшего профессионального образования (далее - вузы) независимо от их организационно-правовых форм, имеющих лицензию или государственную аккредитацию (аттестацию) на территории Кыргызской Республики.

2.2. Основными пользователями настоящего ГОС ВПО по специальности **570014 Актерское искусство** являются:

- администрация и научно-педагогический (профессорско-преподавательский состав, научные сотрудники) состав вузов, ответственные в своих вузах за разработку, эффективную реализацию и обновление основных профессиональных образовательных программ с учетом достижений науки, техники и социальной сферы по данному направлению и уровню подготовки;

- студенты, ответственные за эффективную реализацию своей учебной деятельности по освоению основной образовательной программы вуза по данному направлению подготовки;

- объединения специалистов и работодателей в соответствующей сфере профессиональной деятельности;

- учебно-методические объединения и советы, обеспечивающие разработку основных образовательных программ по поручению центрального государственного органа исполнительной власти в сфере образования Кыргызской Республики;

- государственные органы исполнительной власти, обеспечивающие финансирование высшего профессионального образования;

- уполномоченные государственные органы исполнительной власти, обеспечивающие контроль за соблюдением законодательства в системе высшего профессионального образования, осуществляющие аттестацию, аккредитацию и контроль качества в сфере высшего профессионального образования;

- аккредитационные агентства, осуществляющие аккредитацию образовательных программ и организаций.

2.3. Требования к уровню подготовленности абитуриентов.

2.3.1. Уровень образования абитуриента, претендующего на получение высшего профессионального образования с присвоением квалификации "специалист"- должен быть не ниже среднего (полного) общего образования или же среднее специальное профессиональное образование; или высшее специальное образование при условии владения абитуриентом объёмом знаний, умений и навыков, соответствующих требованиям к выпускнику образовательных учреждений в области актерского искусства.

2.3.2. Абитуриент должен иметь документ государственного образца о среднем (полном) общем образовании, или об окончании среднего профессионального учебного заведения или начального профессионального учебного заведения, имеющего право выдачи аттестата о среднем (полном) общем образовании, или высшем профессиональном образовании.

3. Общая характеристика специальности

3.1. В Кыргызской Республике по специальности **570014 Актерское искусство** реализуется ООП ВПО по отдельным специальностям.

Выпускникам вузов, полностью освоившим ООП ВПО по специальности и успешно прошедшим государственную итоговую аттестацию в установленном порядке, выдается диплом о высшем профессиональном образовании с присвоением квалификации "специалист".

Профиля ООП ВПО в рамках специальности определяются вузом на основе отраслевых/секторальных рамок квалификаций (при наличии).

3.2. Нормативный срок освоения ООП ВПО по специальности **570014 Актерское искусство** на базе: - среднего общего или среднего специального профессионального образования, или высшего специального образования; при очной форме обучения составляет не менее 5 лет.

Сроки освоения ООП ВПО по специальности **570014 Актерское искусство** по очно-заочной (вечерней) и заочной формам обучения, а также в случае сочетания различных форм обучения и использования дистанционных образовательных технологий, увеличиваются вузом от шести месяцев до одного года относительно установленного нормативного срока освоения при очной форме обучения.

Лицам, имеющим среднее профессиональное образование соответствующего профиля или высшее профессиональное образование предоставляется право на освоение ООП ВПО по специальности по ускоренным программам. Срок обучения при реализации ускоренных программ определяется по результатам переаттестации (перезачета) полностью или частично результатов обучения по отдельным дисциплинам (модулям) и (или) отдельным практикам, освоенным (пройденным) студентом при получении среднего профессионального образования и (или) высшего образования по иной образовательной программе.

Соответствие профиля среднего профессионального образования профилю высшего профессионального образования определяется вузом самостоятельно.

Сроки освоения ООП ВПО по специальности на базе среднего профессионального образования по очной форме обучения в рамках реализации ускоренных программ составляют не менее 4 лет.

При обучении по индивидуальному учебному плану вне зависимости от формы получения образования срок обучения устанавливается самостоятельно вузом.

При обучении по индивидуальному учебному плану лиц с ограниченными возможностями здоровья вуз вправе продлить срок по сравнению со сроком, установленным для соответствующей формы получения образования.

Иные нормативные сроки освоения ООП ВПО по специальности устанавливаются Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

3.3. Общая трудоемкость освоения ООП по специальности на базе среднего общего или среднего профессионального образования при очной форме обучения составляет не менее 300 кредитов (зачетных единиц).

Трудоемкость ООП ВПО по очной форме обучения за учебный год равна 60 кредитам (зачетным единицам).

Трудоемкость одного семестра равна 30 кредитам (зачетным единицам) (при двухсеместровом построении учебного процесса).

Один кредит (зачетная единица) эквивалентен 30 часам учебной работы студента (включая его аудиторную, самостоятельную работу и все виды аттестации).

Трудоемкость ООП по очно-заочной (вечерней) и заочной формам обучения, а также в случае сочетания различных форм обучения и использования дистанционных образовательных технологий обучения за учебный год составляет не менее 48 кредитов зачетных единиц.

3.4. Цели ООП ВПО по специальности **570014 Актерское искусство в области обучения и воспитания личности.**

3.4.1. В области обучения целью ООП ВПО по специальности **570014 Актерское искусство** является

Подготовка специалистов в области актерского искусства, позволяющего выпускнику успешно работать в избранной сфере деятельности, обладать универсальными и предметно-специализированными компетенциями, способствующими его социальной мобильности и устойчивости на рынке труда.

3.4.2. В области воспитания личности целью ООП ВПО по специальности **570014 Актерское искусство** является:

формирование всесторонней и гармонично развитой личности с активной гражданской позицией, толерантностью, целеустремленностью и трудолюбием, коммуникативностью, и стремлением к совершенствованию своего профессионального, и культурного уровня.

3.5. Область профессиональной деятельности выпускников.

Область профессиональной деятельности выпускников по специальности **570014 Актерское искусство** включает:

подготовку под руководством режиссера и исполнение ролей (партий, номеров) в организациях исполнительских искусств (в зависимости от специализации: в драматических, музыкальных, кукольных театрах, в концертных и цирковых организациях и в кино), руководящую работу в организациях исполнительских искусств, театральная педагогика.

3.6. Объекты профессиональной деятельности выпускников.

Объектами профессиональной деятельности выпускников по специальности **570014 Актерское искусство** являются:

драматическое или музыкально-драматическое произведение, роль, партия, собственный психофизический аппарат артистов-исполнителей различных видов театрального и смежных видов искусств; зрительская аудитория, творческие коллективы организаций исполнительских искусств; учащиеся образовательных учреждений профессионального образования сферы культуры и искусства.

3.7. Виды профессиональной деятельности выпускников.

Специалист по направлению подготовки (специальности) **570014 Актерское искусство** готовится к следующим видам профессиональной деятельности:

- художественно-творческой;
- организационно-управленческой;
- педагогической;

Конкретные виды профессиональной деятельности, к которым в основном готовится специалист, определяются высшим учебным заведением на основании соответствующего

профессионального стандарта (при наличии) или совместно с заинтересованными работодателями

3.8. Задачи профессиональной деятельности выпускников.

Специалист по направлению подготовки (специальности) 570014 Актерское искусство должен решать следующие профессиональные задачи в соответствии с видами профессиональной деятельности:

Специализация № 1 «Актер драматического театра и кино, педагог»:

в области художественно-творческой деятельности:

подготавливает под руководством режиссера и исполняет роли в драматических спектаклях разных жанров, а также в кино- и телевизионных фильмах; самостоятельно занимаясь актерским тренингом, поддерживает свою внешнюю форму и психофизическое состояние;

в области организационно-управленческой деятельности:

при исполнении обязанностей помощника режиссера организационно обеспечивает проведение спектакля, репетиции;

в области педагогической деятельности:

проводит актерские тренинги, преподает основы актерского мастерства и смежные дисциплины в образовательных учреждениях высшего и среднего профессионального образования, а также в рамках образовательных программ повышения квалификации и переподготовки специалистов.

Специализация № 2 «Актер музыкального театра, педагог»:

в области художественно-творческой деятельности:

подготавливает под руководством режиссера и исполняет роли в драматических и музыкальных спектаклях разных жанров, а также в кино- и телевизионных фильмах; самостоятельно занимаясь актерским тренингом, поддерживает свою внешнюю форму и психофизическое состояние;

в области организационно-управленческой деятельности:

при исполнении обязанностей помощника режиссера организационно обеспечивает проведение спектакля, репетиции;

в области педагогической деятельности:

проводит актерские тренинги, преподает основы актерского мастерства и смежные дисциплины в образовательных учреждениях высшего и среднего профессионального образования, а также в рамках образовательных программ повышения квалификации и переподготовки специалистов.

Специализация № 3 «Актер театра кукол, педагог»:

в области художественно-творческой деятельности:

подготавливает под руководством режиссера и исполняет роли в спектаклях театра кукол; поддерживает свою внешнюю форму и необходимое психофизическое состояние, самостоятельно занимаясь тренингом с куклой;

в области организационно-управленческой деятельности:

при исполнении обязанностей помощника режиссера организационно обеспечивает проведение спектакля, репетиции в театре кукол;

в области педагогической деятельности:

проводит актерские тренинги, преподает основы мастерства актера театра кукол и смежные дисциплины в образовательных учреждениях высшего и среднего профессионального образования, а также в рамках образовательных программ повышения квалификации и переподготовки специалистов.

Специализация № 4 «Актер эстрады и цирка, педагог»:
в области художественно-творческой деятельности:

подготавливает и исполняет концертные или цирковые номера (программы) в различных эстрадных и цирковых жанрах, как под руководством режиссера, так и самостоятельно; поддерживает свою внешнюю и физическую форму, самостоятельно занимаясь соответствующим его амплуа тренингом;

в области организационно-управленческой деятельности:

при исполнении обязанностей помощника режиссера организационно обеспечивает проведение концерта (представления), репетиции;

в области педагогической деятельности:

проводит актерские тренинги, преподает основы мастерства артиста эстрады, цирка и смежные дисциплины в образовательных учреждениях высшего и среднего профессионального образования, а также в рамках образовательных программ повышения квалификации и переподготовки специалистов.

Перечень задач профессиональной деятельности, к которым должен быть подготовлен выпускник, должен быть в основном взят из квалификационных требований в соответствующей области профессиональной деятельности и профессионального стандарта (при наличии)

4. Общие требования к условиям реализации ООП

4.1. Общие требования к правам и обязанностям вуза при реализации ООП.

4.1.1. Вузы самостоятельно разрабатывают ООП по специальности. ООП разрабатывается на основе соответствующего ГОС по специальности Кыргызской Республики и утверждается ученым советом вуза.

Вузы обязаны не реже одного раза в 5 лет обновлять ООП с учетом развития науки, культуры, экономики, техники, технологий и социальной сферы, придерживаясь рекомендаций по обеспечению гарантии качества образования в вузе, заключающихся:

- в разработке стратегии по обеспечению качества подготовки выпускников;
- в мониторинге, периодическом рецензировании образовательных программ;
- в разработке объективных процедур оценки уровня знаний и умений студентов, компетенций выпускников на основе четких согласованных критериев;
- в обеспечении качества и компетентности преподавательского состава;
- в обеспечении достаточными ресурсами всех реализуемых образовательных программ, контроле эффективности их использования, в том числе путем опроса обучаемых;
- в регулярном проведении самообследования по согласованным критериям для оценки своей деятельности (стратегии) и сопоставления с другими образовательными учреждениями;
- в информировании общественности о результатах своей деятельности, планах, инновациях.

4.1.2. Оценка качества подготовки студентов и выпускников должна включать их текущую, промежуточную и итоговую государственную аттестацию. Для аттестации студентов и выпускников на соответствие их персональных достижений поэтапным или конечным требованиям соответствующей ООП создаются базы оценочных средств, включающие типовые задания, контрольные работы, тесты и др., позволяющие оценить знания, умения и уровень приобретенных компетенций. Базы оценочных средств разрабатываются и утверждаются вузом.

Требования к аттестации студентов и выпускников, к содержанию, объему и структуре выпускных квалификационных работ определяются вузом с учетом Положения об итоговой государственной аттестации выпускников вузов

4.1.3. При разработке ООП должны быть определены возможности вуза в формировании социально-личностных компетенций выпускников (например, компетенций социального взаимодействия, самоорганизации и самоуправления, системно-деятельного характера). Вуз обязан сформировать социокультурную среду вуза, создать условия, необходимые для всестороннего развития личности.

Вуз обязан способствовать развитию социально-воспитательного компонента учебного процесса, включая развитие студенческого самоуправления, участие студентов в работе общественных организаций, спортивных и творческих клубов, научных студенческих обществ.

4.1.4. ООП вузов должна содержать дисциплины по выбору студента в объеме не менее одной трети вариативной части каждого ЦД. Порядок формирования дисциплин по выбору студента устанавливает ученый совет вуза.

4.1.5. Вуз обязан обеспечить студентам реальную возможность участвовать в формировании своей программы обучения.

4.1.6. Вуз обязан ознакомить студентов с их правами и обязанностями при формировании ООП, разъяснить, что избранные студентами дисциплины становятся для них обязательными, а их суммарная трудоемкость не должна быть меньше, чем это предусмотрено учебным планом.

4.2. Общие требования к правам и обязанностям студента при реализации ООП.

4.2.1. Студенты имеют право в пределах объема учебного времени, отведенного на освоение учебных дисциплин по выбору студента, предусмотренных ООП, выбирать конкретные дисциплины.

4.2.2. При формировании своей индивидуальной образовательной траектории студент имеет право получить консультацию в вузе по выбору дисциплин и их влиянию на будущий профиль подготовки (специализацию).

4.2.3. В целях достижения результатов при освоении ООП в части развития СЛК студенты обязаны участвовать в развитии студенческого самоуправления, работе общественных организаций, спортивных и творческих клубов, научных студенческих обществ.

4.2.4. Студенты обязаны выполнять в установленные сроки все задания, предусмотренные ООП вуза.

4.3. Максимальный объем учебной нагрузки студента устанавливается 45 академических часов в неделю, включая все виды его аудиторной и внеаудиторной (самостоятельной) учебной работы.

Объем аудиторных занятий в неделю при очной форме обучения определяется ГОС с учетом уровня ВПО и специфики направления подготовки и составляет не менее 35 процентов от общего объема, выделенного на изучение каждой учебной дисциплины.

В часы, отводимые на самостоятельную работу по учебной дисциплине, включается время, предусмотренное на подготовку к экзамену по данной учебной дисциплине (модулю).

4.4. При очно-заочной (вечерней) форме обучения объем аудиторных занятий должен быть не менее 16 часов в неделю.

4.5. При заочной форме обучения студенту должна быть обеспечена возможность занятий с преподавателем в объеме не менее 160 часов в год.

4.6. Общий объем каникулярного времени в учебном году должен составлять 7-10 недель, в том числе не менее двух недель в зимний период.

5. Требования к основной образовательной программе подготовке по специальности.

5.1. Требования к результатам освоения ООП по специальности.

Выпускник специальности 570014 "Актёрское искусство" с присвоением

квалификации «специалист», в соответствии с целями ООП и задачами профессиональной деятельности, указанными в пунктах 3.4 и 3.8 настоящего Государственного образовательного стандарта ВПО, должен обладать следующими компетенциями:

а) универсальными:

- общенаучными (ОК):

ОК-1. Способен анализировать и решать стратегические задачи, направленные на развитие ценностей гражданского демократического общества, обеспечение социальной справедливости, решение мировоззренческих, социально и лично значимых проблем на основе междисциплинарных и инновационных подходов

- инструментальными (ИК):

ИК-1. Способен вести профессиональные дискуссии на уровне профильных и смежных отраслей на государственном, официальном и на одном из иностранных языков;

ИК-2. Способен производить новые знания с использованием информационных технологий и больших данных для применения в инновационной и научной деятельности;

ИК-3. Способен использовать предпринимательские знания и навыки в профессиональной деятельности;

- социально-личностными и общекультурными (СЛК):

СЛК-1. Способен организовать деятельность экспертных/ профессиональных групп/ организаций для достижения целей

Выпускник должен обладать следующими профессиональными компетенциями (ПК):

общепрофессиональными;

в области художественно-творческой деятельности:

готовностью к созданию художественных образов актерскими средствами (**ПК-1**);

уметь общаться со зрительской аудиторией в условиях сценического представления, концерта, а также исполнять роль перед кино- (теле-) камерой в студии (**ПК-2**);

готовностью проявлять творческую инициативу во время работы над ролью в спектакле, кино-, телефильме, цирковом или эстрадном представлении (**ПК-3**);

способен работать в творческом коллективе в рамках единого художественного замысла (**ПК-4**);

свободно владеть государственным языком, владением искусством речи как национальным культурным достоянием (**ПК-5**);

способен к овладению авторским словом, образной системой драматурга, его содержательной, действенной, стилевой природой (**ПК-6**);

уметь органично включать все возможности речи, ее дикционной, интонационно-мелодической и орфоэпической культуры, способностью вести роль в едином темпопритмическом, интонационно-мелодическом и жанрово-стилистическом ансамбле с другими исполнителями (**ПК-7**);

уметь использовать при подготовке и исполнении ролей свой развитый телесный аппарат, легко выполнять двигательные задачи, требующие сочетания высокого уровня координации движений, пластиности, гибкости, выразительности, силы, чувства равновесия, включая базовые элементы индивидуальной и парной акробатики, сценического боя без оружия и с оружием, манеры и этикет основных культурно-исторических эпох (**ПК-8**);

уметь актерски существовать в танце, воплощать при этом самые различные состояния, мысли, чувства человека и его взаимоотношения с окружающим миром в

заданных обстоятельствах, быть в танце органичным, предельно музыкальным, убедительным, раскованным и эмоционально заразительным, следя воле режиссера, быстро переключаться из одного танцевального жанра в другой (**ПК-9**);

владеть основами музыкальной грамоты, пения, использует навыки ансамблевого пения, способностью находить оптимальные варианты ансамблей, строить аккорды в многоголосном пении, находить подголоски многоголосного пения (**ПК-10**);

уметь самостоятельно разработать и выполнить несложный грим для исполняемой роли (**ПК-11**);

уметь с помощью освоенного актерского тренинга поддерживать свою внешнюю форму и необходимое для творчества психофизическое состояние (**ПК-12**);

в области организационно-управленческой деятельности:

способен выполнять обязанности помощника режиссера, организационно обеспечивать проведение спектакля, репетиции (**ПК-13**);

в области педагогической деятельности:

готовностью проводить актерские тренинги (**ПК-14**);

готовностью преподавать основы актерского мастерства и смежных с ним вспомогательных дисциплин в образовательных учреждениях высшего и среднего профессионального образования, а также в рамках образовательных программ повышения квалификации и переподготовки специалистов (**ПК-15**);

уметь работать с искусствоведческой литературой, анализировать произведения литературы и искусства, пользоваться профессиональными понятиями и терминологией (**ПК-16**);

Специализация №1 «Актер драматического театра и кино, педагог»:

готовностью к созданию художественных образов актерскими средствами на основе замысла постановщиков (режиссера, художника, музыкального руководителя, балетмейстера) в драматическом театре, в кино, на телевидении, используя развитую в себе способность к чувственно-художественному восприятию мира, к образному мышлению (**ПСК -1.1**);

способен профессионально воздействовать словом на партнера в сценическом диалоге, используя разнообразные средства, приемы и приспособления речи, способностью создавать яркую речевую характеристику персонажа, вести роль в едином темпо-ритмическом, интонационно-мелодическом и жанрово-стилистическом ансамбле с другими исполнителями (**ПСК -1.2**);

владеть теорией и практикой актерского анализа и сценического воплощения произведений художественной литературы - драматургии, прозы, поэзии (**ПСК -1.3**);

уметь свободно ориентироваться в творческом наследии выдающихся мастеров отечественного и зарубежного драматического театра (**ПСК -1.4**).

Специализация №2 «Актер музыкального театра, педагог»:

готовностью к созданию художественных образов актерскими средствами на основе замысла постановщиков (дирижера, режиссера, художника, балетмейстера) в музыкальном театре, используя развитую в себе способность к чувственно-художественному восприятию мира, к образному мышлению (**ПСК -2.1**);

способен решать на сценической площадке различные художественные задачи с использованием певческого голоса (**ПСК -2.2**);

владеть теорией и практикой актерского анализа и сценического воплощения музыкально-драматических произведений (**ПСК -2.3**);

уметь свободно ориентироваться в творческом наследии выдающихся мастеров

отечественного и зарубежного музыкального театра (ПСК - 2.4).

Специализация №3 «Актер театра кукол, педагог»:

готовностью к созданию художественных образов актерскими средствами на основе замысла постановщиков (режиссера, художника, музыкального руководителя, балетмейстера) в театре кукол, обладая навыками кукловождения нескольких (не менее трех) систем, используя развитую в себе способность к чувственно-художественному восприятию мира, к образному мышлению (ПСК-3.1);

владеть практическими навыками изготовления основных систем кукол (ПСК-3.2);

владеть теорией и практикой актерского анализа и сценического воплощения в театре кукол произведений художественной литературы - драматургии, прозы, поэзии (ПСК-3.3);

уметь свободно ориентироваться в творческом наследии выдающихся мастеров отечественного и зарубежного театра кукол (ПСК-3.4).

Специализация № 4 «Актер эстрады цирка, педагог»:

создать художественных образов актерскими средствами на основе замысла постановщиков (режиссера, художника, музыкального руководителя, балетмейстера) на эстраде и в цирке, используя развитую в себе способность к чувственно-художественному восприятию мира, к образному мышлению; свободным владением искусством в одном-двух эстрадных или цирковых жанрах и определенными навыками в смежных жанрах (ПСК-4.1);

способен решать в случае необходимости различные художественные задачи с использованием певческого голоса, владением навыками ансамблевого пения (ПСК-4.2);

владеть теорией и практикой актерского анализа и воплощения номеров различных жанров на эстраде или в цирке (ПСК-4.3);

уметь свободно ориентироваться в творческом наследии выдающихся зарубежных и отечественных мастеров эстрады и цирка (ПСК-4.4).

5.2. Требования к структуре ООП по специальности.

5.2. Требования к структуре ООП по специальности

-Структура ООП по специальности включает следующие блоки;

Таблица 1 -Структура ООП

Структура ООП по специальности		Объем ООП по специальности и ее блоков в кредитах
Блок 1	Дисциплины	185-260
	I. Гуманитарный, социальный и экономический цикл	20-34
	II. Математический и естественнонаучный цикл	10-14
	III. Профессиональный цикл	137-230
Блок 2	Практика	25-90
Блок 3	Государственная итоговая аттестация	10-25
Объем ООП ВПО по специальности		300

Вуз разрабатывает ООП по специальности в соответствии с требованиями государственного образовательного стандарта и несет ответственность за достижение результатов обучения в соответствии с национальной рамкой квалификаций.

Набор дисциплин (модулей) и их трудоемкость, которые относятся к каждому блоку ООП по специальности, вуз определяет самостоятельно в установленном для блока объеме, с учетом требований к результатам ее освоения в виде совокупности результатов обучения, предусмотренных национальной рамкой квалификаций

5.2.1. ООП по специальности должна обеспечить реализацию:

- обязательных дисциплин гуманитарного, социального и экономического цикла, перечень и трудоемкость которых определяется уполномоченным государственным органом в области образования и науки Кыргызской Республики. Содержание и порядок реализации указанных дисциплин устанавливаются государственным образовательным стандартом ВПО по соответствующей специальности (приказ МОН КР №202/1 от 24 февраля 2020 года).
- дисциплин по физической культуре и спорту, в объеме не менее 360 часов, которые являются обязательными для освоения, но не переводятся в кредиты и не включаются в объем ООП по специальности

5.2.2. Блок 2 «Практика» включает учебную практику (ознакомительная, технологическая, научно-исследовательская работа) и производственную (проектная, эксплуатационная, педагогическая, научно-исследовательская работа) практику.

Вуз вправе выбрать один или несколько типов практики, также может установить дополнительный тип практики в пределах установленных кредитов.

5.2.3. Блок 3 «Государственная аттестация» включает подготовку к сдаче и сдачу государственных экзаменов, выполнение и защиту выпускной квалификационной работы (если вуз включил выпускную квалификационную работу в состав итоговой государственной аттестации).

5.2.4 В рамках ООП по специальности выделяется обязательная и элективная часть.

К обязательной части ООП по специальности относятся дисциплины и практики, обеспечивающие формирование общенациональных, универсальных, социально личностных, общекультурных и профессиональных компетенций, с учетом уровней национальной рамки квалификаций.

Объем обязательной части, без учета объема государственной аттестации, должен составлять не более 50 процентов общего объема ООП по специальности

В элективной части ООП по специальности студенты могут выбрать дисциплины по соответствующей специальности, также допускается выбор дисциплин из ООП других специальностей

5.2.5. Вуз должен предоставлять лицам с ограниченными возможностями здоровья (по их заявлению) возможность обучения по ООП по специальности, учитывающей особенности их психофизического развития, индивидуальных возможностей и, при необходимости, обеспечивающей коррекцию нарушений развития и социальную адаптацию указанных лиц, кроме ООП, предусматривающих противопоказания к обучению по состоянию здоровья.

5.3. Требования к условиям реализации ООП по специальности.

5.3.1. Кадровое обеспечение учебного процесса.

Реализация ООП подготовки специалиста должна обеспечиваться научно-педагогическими кадрами, имеющими базовое образование, соответствующее профилю преподаваемой дисциплины, и систематически занимающимися научной, научно-методической и художественно-творческой деятельностью.

Доля преподавателей, имеющих ученую степень и (или) ученое звание, в общем числе преподавателей, обеспечивающих образовательный процесс по данной ООП,

должна быть не менее 40 процентов к общему числу преподавателей по каждому циклу образовательной программы.

Преподаватели профессионального цикла должны иметь базовое образование и (или) ученую степень, соответствующие профилю преподаваемой дисциплины.

К образовательному процессу должны быть привлечены преподаватели из числа действующих руководителей и специалистов профильных организаций и учреждений.

Для профессионального цикла - лица, имеющие государственные почетные звания, (заслуженный работник физической культуры и спорта, заслуженный тренер, заслуженный деятель искусства, народный художник, народный артист, заслуженный артист и др.), лауреаты государственных премий в соответствующей профессиональной сфере учитывается при оценке качественного состава преподавателей.

Общее руководство содержанием теоретической и практической подготовки по специализации должно осуществляться штатными научно-педагогическими работниками вуза, которые составляют не менее 70% от общего числа преподавателей, в том числе, имеющим ученую степень доктора или кандидата наук и (или) ученое звание профессора или доцента, стаж работы в образовательных учреждениях высшего профессионального образования не менее трех лет. К общему руководству содержанием теоретической и практической подготовки по специализации может быть привлечен высококвалифицированный специалист в соответствующей сфере профессиональной деятельности.

5.3.2. Учебно-методическое и информационное обеспечение учебного процесса.

ОП подготовки специалиста должна обеспечиваться учебно-методической документацией и материалами по всем учебным курсам, дисциплинам (модулям) ОП. Содержание каждой из таких дисциплин (модулей) должно быть представлено в сети Интернет или локальной сети образовательного учреждения с выполнением установленных требований, по защите информации.

Внеаудиторная работа обучающихся должна сопровождаться методическим обеспечением и обоснованием времени, затрачиваемого на ее выполнение.

Каждый обучающийся должен быть обеспечен доступом к электронно-библиотечной системе, содержащей издания по основным изучаемым дисциплинам и сформированной на основании прямых договоров с правообладателями учебной и учебно-методической литературы.

При этом должна быть обеспечена возможность осуществления одновременного индивидуального доступа к такой системе.

Библиотечный фонд должен быть укомплектован печатными и (или) электронными изданиями основной учебной литературы по дисциплинам базовой части всех циклов (для дисциплин базовой части гуманитарного, социального и экономического цикла - изданными за последние 10 лет), из расчета не менее 50 экземпляров таких изданий на каждые 100 обучающихся, а также изданиями музыкальных произведений, специальными хрестоматийными изданиями, партитурами, клавирами оперных, хоровых и оркестровых произведений в объеме, соответствующем требованиям ОП.

Фонд дополнительной литературы помимо учебной должен включать официальные справочно-библиографические и периодические издания в расчете, достаточном для каждого обучающегося.

Обязательные учебники и методические пособия определяются рабочими программами на основании требований государственных образовательных стандартов. В качестве учебников могут использоваться тиражированные экземпляры конспектов лекций, электронных учебников.

Оперативный обмен информацией с отечественными и зарубежными вузами и организациями должен осуществляться с соблюдением требований законодательства Кыргызской Республики об интеллектуальной собственности и международных

договоров Кыргызской Республики в области интеллектуальной собственности. Для обучающихся должен быть обеспечен доступ к современным профессиональным базам данных, информационным справочным и поисковым системам.

Ученый совет высшего учебного заведения при введении ООП по направлению подготовки (специальности) утверждает размер средств на реализацию соответствующих ООП.

Финансирование реализации ООП должно осуществляться в объеме не ниже установленных нормативов финансирования высшего учебного заведения.

5.3.3. Материально-техническое обеспечение учебного процесса.

Высшее учебное заведение, реализующее ООП подготовки специалиста, должно располагать материально-технической базой, обеспечивающей проведение всех видов дисциплинарной и междисциплинарной подготовки, лабораторной, практической и научно-исследовательской работы обучающихся, предусмотренных учебным планом вуза и соответствующей действующим санитарным и противопожарным правилам и нормам. Полезная площадь на 1 студента должна составлять не менее 13 кв.метров. Обязательно наличие как минимум 1 актового зала, 1 спортивного зала, 1 столовой и 1 медицинского пункта.

Минимально необходимый для реализации программы подготовки специалистов перечень материально-технического обеспечения включает в себя:

наличие аудиторий для проведения теоретических занятий, оборудованных аудиторной мебелью, видео проекционной техникой;

наличие аудиторий для проведения групповых и индивидуальных занятий по дисциплинам «Сценическая речь», «Пластическое воспитание», «Музыкальное воспитание», оборудованных необходимой мебелью и укомплектованных роялем (пианино) и звукоспроизвольной аппаратурой;

наличие аудиторий (не менее 60 кв.м) и подсобных помещений, специально оборудованных и укомплектованных (свето-, аудио-, видео- или кинотехника, музыкальные инструменты, элементы декораций, сценические костюмы, театральный реквизит, ширмы, театральные куклы, эстрадные, цирковые и другие аксессуары), а также кино- (видео) студий для проведения занятий по дисциплине «Актёрское мастерство» для каждой обучающейся группы;

учебный театр или в соответствии с профилем реализуемой ООП кино- телестудии, концертные, цирковые площадки, позволяющие осуществлять репетиции, выпуск и проведение публичных учебных и дипломных спектаклей, концертов, представлений.

При использовании электронных изданий вуз должен иметь не менее 10 компьютеров с выходом в сеть Интернет на 100 обучающихся очной формы обучения.

Вуз должен быть обеспечен необходимым комплектом лицензионного программного обеспечения.

5.3.4. Оценка качества подготовки выпускников.

Высшее учебное заведение обязано обеспечивать гарантию качества подготовки специалиста, в том числе путем:

разработки стратегии по обеспечению качества подготовки выпускников с привлечением представителей работодателей (заказчиков кадров);

мониторинга, периодического рецензирования образовательных программ;

разработки объективных процедур оценки уровня знаний и умений обучающихся, компетенций выпускников;

обеспечения компетентности преподавательского состава;

регулярного проведения самообследования по согласованным критериям для оценки своей деятельности (стратегии) и сопоставления с другими образовательными учреждениями с привлечением представителей работодателей;

информирования общественности о результатах своей деятельности, планах, инновациях.

Оценка качества освоения основных ООП специалиста должна включать текущий контроль успеваемости, промежуточную аттестацию обучающихся и итоговую государственную аттестацию выпускников.

Конкретные формы и процедуры текущего контроля и промежуточной аттестации обучающихся по каждой дисциплине разрабатываются вузом самостоятельно и доводятся до сведения обучающихся в течение первого месяца обучения.

Для аттестации обучающихся на соответствие их персональных достижений поэтапным требованиям соответствующей ООП (текущая и промежуточная аттестация) создаются фонды оценочных средств, включающие типовые задания, контрольные работы, тесты, практические задания, практикумы, и методы контроля, позволяющие оценить знания, умения и уровень сформированности компетенций. Фонды оценочных средств разрабатываются и утверждаются вузом.

Фонды оценочных средств должны быть полными и адекватными отражениями требований ВПО по данному направлению подготовки (специальности), соответствовать целям и задачам конкретной ООП подготовки специалиста и ее учебному плану. Они призваны обеспечивать оценку качества общекультурных и профессиональных компетенций, приобретаемых выпускником в соответствии с этими требованиями.

При разработке оценочных средств для контроля качества изучения модулей, дисциплин, практик должны учитываться все виды связей между включенными в них знаниями, умениями, навыками, позволяющие установить качество сформированных у обучающихся компетенций по видам деятельности и степень общей готовности выпускников к профессиональной деятельности.

При проектировании оценочных средств необходимо предусматривать оценку способности обучающихся к творческой деятельности, их готовности вести поиск решения новых задач, связанных с недостаточностью конкретных специальных знаний и отсутствием общепринятых алгоритмов профессионального поведения.

Помимо индивидуальных оценок должны использоваться групповые оценки и взаимооценки: рецензирование студентами работ друг друга; оппонирование студентами рефератов, проектов, дипломных, исследовательских работ; экспертные оценки группами, состоящими из студентов, преподавателей и работодателей.

Вузом должны быть созданы условия для максимального приближения системы оценивания и контроля компетенций специалистов к условиям их будущей профессиональной деятельности. С этой целью кроме преподавателей конкретной дисциплины в качестве внешних экспертов должны активно использоваться работодатели (представители театров, концертных организаций), преподаватели, читающие смежные дисциплины.

Обучающимся должна быть предоставлена возможность оценивания содержания, организации и качества учебного процесса в целом, а также работы отдельных преподавателей.

Программа государственного экзамена разрабатывается вузами самостоятельно.

Государственный экзамен вводится по решению ученого совета вуза.

Итоговая государственная аттестация выпускников состоит из следующих

экзаменов:

1. Выпускная квалификационная работа.
(Дипломный спектакль)
2. Методика актерского искусства.
3. Художественное слово
4. Междисциплинарная итоговая аттестация.

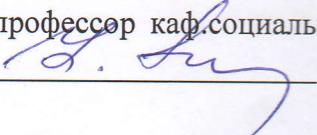
Требования к содержанию, объему и структуре выпускной квалификационной работы (дипломного проекта (работы)), а также требования к государственному экзамену (при наличии) определяется вузом.

Результаты сдачи дипломного проекта (работы) и сдачи государственных экзаменов определяются оценками «отлично», «хорошо», «удовлетворительно», «неудовлетворительно», объявляются в то же день после аттестации, оформляются протоколами заседаний аттестационных комиссий установленного образца.

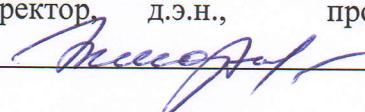
Аттестационные испытания, включенные в состав итоговой государственной аттестации, не могут быть заменены оценкой уровня подготовки на основе текущего контроля успеваемости и промежуточной аттестации студента.

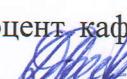
Настоящий стандарт по направлению 570014 Актерское искусство: разработан Учебно-методическим объединением по образованию в области искусства при базовом вузе – Кыргызском государственном Университете культуры и искусств им.Б.Бейшеналиевой.

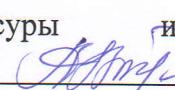
Председатель УМО:

Тулобердиев К.К. - проректор по учебной работе, к.п.н., профессор каф.социально-культурной деятельности КГУКИ им.Б.Бейшеналиевой

Члены УМО:

Чотонов М. М. – ректор, д.э.н., профессор кафедры КГУКИ им.Б.Бейшеналиевой

Алсаитова Д.А. – начальник учебной части, доцент каф. музыкально-теоретических дисциплин КГУКИ им.Б.Бейшеналиевой

Турдалиева А.А. – декан заочного факультета, заслуженный артист КР, доцент кафедры режиссуры и актерского мастерства КГУКИ им.Б.Бейшеналиевой

Бообекова Т.Б. – Нар. артист КР, доцент кафедры режиссуры и актерского мастерства КГУКИ им.Б.Бейшеналиевой

Искендерова Ж.И. – т зав. кафедрой режиссуры и актерского мастерства, ст.преп. кафедры КГУКИ им.Б.Бейшеналиевой

Кыргыз Республикасынын
Билим берүү жана илим
министрлигинин
«_____» _____ 2021-ж.
№ _____ буйругуна
тиркеме

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ**

**ЖОГОРКУ КЕСИПТИК БИЛИМ БЕРҮҮНУН
МАМЛЕКЕТТИК БИЛИМ БЕРҮҮ СТАНДАРТЫ**

Багыты 570014 Актёрдук өнөр

Квалификациялык даражасы: Драма, кино жана куурчак театрынын актёру, педагог

Академиялык даражасы: Адис

Бишкек 2021

570014 Актёрдук өнөр адистиги боюнча жогорку кесиптик билим алуунун мамлекеттик билим берүү стандарты

1. Жалпы жоболор.

1.1. 570014 Актёрдук өнөр адистиги боюнча жогорку кесиптик билим алуунун мамлекеттик билим берүү стандарты Кыргыз Республикасынын Билим жана илим министрлиги тарабынан “Билим берүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы жана билим берүү жагында Кыргыз Республикасынын ченемдик-укуктук актыларына ылайык иштелип чыккан жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети белгилеген тартипте бекитилген.

Бул Мамлекеттик билим берүү стандартын аткаруу уюштуруу-укуктук формаларына карабастан адистерди даярдоо боюнча кесиптик билим берүү программаларын жүзөгө ашыруучу бардык жогорку окуу жайлары үчүн милдеттүү болуп саналат.

1.2. Терминдер, аныктамалар, белгилөөлөр, кыскартуулар:

Жогорку кесиптик билим берүүгө мамлекеттик билим берүүнүн үлгүсүндө Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» мыйзамына, ошондой эле Кыргыз Республикасы катышкан жана мыйзамда бекитилген тартипке ылайык күчүне киргөн жогорку кесиптик билим берүү чөйрөсүндөгү эл аралык келишимдерге ылайык терминдер жана аныктамалар колдонулат:

- **негизги билим берүү программасы** – даярдоонун тийиштүү багыты боюнча билим берүү процессинин окуу-усулдук документтеринин, регламенттөөчү максаттарынын, күтүлүүчү натыйжалардын, мазмунунун жана аны жүзөгө ашырууну уюштуруунун жыйындысы;
- **даярдоо багыты** – фундаменталдык даярдоонун жалпылыгынын негизинде интеграциялануучу ар кандай профилдеги жогорку кесиптик билими бар кадрларды даярдоо үчүн билим берүүчү программалардын жыйындысы;
- **профиль** – конкреттүү түрүнө жана кесиптик ишмердүүлүктүн объективисине карата негизги билим берүү программасынын багыттуулугу;
- **сабактардын цикли** – окутуунун, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү-бир логикалык аяктоосу бар билим берүү программаларынын жана окуу сабактарынын жыйындысы;
- **модуль** - окутуунун, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү-бир логикалык аяктоосу бар окуу сабактарынын бөлүгү;
- **компетенция** – тийиштүү тармакта кесиптик ишмердик кылуу үчүн зарыл жеке сапаттардын, билимдердин, жөндөмдөрдүн жана ыкмалардын динамикалык комбинациясы;
- **зачеттук бирдик** (кредит) – негизги кесиптик билим берүү программасынын эмгекти талап кылуунун шарттуу чарасы;
- **окутуунун натыйжалары** – негизги билим берүү программасы/модуль боюнча окутуунун натыйжасында алынган компетенциялар.

1.3. Кыскартуулар жана белгилөөлөр:

Ушул Мамлекеттик окутуу стандартында төмөнкү кыскартуулар колдонулат:

МБС - Мамлекеттик билим берүү стандарты;

ЖКБ – жогорку кесиптик билим;

НБП – негизги билим берүү программасы;

ОУП – окуу-усулдук бирикмелер;

НБП СЦ – негизги билим берүү программасынын сабактарынын цикли;

ЖИК – жалпы илимий компетенциялар;

АК - аспаптык компетенциялар;

КК – кесиптик компетенциялар;

СЖК – социалдык-жеке жана жалпы маданий компетенциялар

2. Колдонуу чөйрөсү

2.1. Жогорку кесиптик билим берүүнүн бул Мамлекеттик билим берүү стандарты (мындан ары- ЖББ МБС) **570014 Актёрдук өнөр** адистиги боюнча НБП жүзөгө ашыруудагы милдеттүү ченемдердин, эрежелердин жана талаптардын жыйындысын билдирет жана лицензиясы же Кыргыз Республикасынын аймагында мамлекеттик аккредитациясы (аттестациясы) бар бардык жогорку кесиптик билим берүү уюмдары (мындан ары – жогорку окуу жайлар) тарабынан алардын уюштуруу-укуктук түрүнө карабастан жогорку кесиптик билим берүүнүн окуу жана уюштуруу-усулдук документтерин иштеп чыгуу, негизги окутуучу программалардын сапатын баалоо учун негиз болуп саналат.

2.2. 570014 Актёрдук өнөр адистиги боюнча бул ЖББ МБС негизги колдонуучулары болуп төмөнкүлөр саналат:

- өз жогорку окуу жайларында бул багытта жана даярдык деңгээли боюнча илимдин, техниканын жетишкендиктерин жана социалдык чөйрөнү эске алуу менен негизги билим берүү программаларын иштеп чыгуу, натыйжалуу жүзөгө ашыруу жана жаңыртуу учун жооптуу жогорку окуу жайларынын администрациясы жана илимий-педагогикалык курамы (профессорлор-окутуучулар курамы, илимий кызматкерлер);

- даярдоонун бул багыты боюнча жогорку окуу жайынын негизги билим берүү программасын өздөштүрүү боюнча өз окуу ишмердүүлүгүн натыйжалуу жүзөгө ашыруу учун жооптуу студенттер;

- кесиптик ишмердүүлүктүн тийиштүү чөйрөсүндө адистердин жана иш берүүчүлөрдүн бирикмелери;

- Кыргыз Республикасынын билим берүү чөйрөсүндө аткаруу бийлигинин борбордук мамлекеттик органынын тапшырмасы боюнча негизги билим берүү программаларын иштеп чыгуунун камсыз кылуучу окуу-усулдук бирикмелер жана кеңештер;

- жогорку кесиптик билим берүүнү финансислоону камсыз кылуучу аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдары;

- жогорку кесиптик билим берүү чөйрөсүндө аттестациялоону, аккредитациялоону жана сапатты контролдоону жүзөгө ашыруучу жогорку билим берүү системасындагы мыйзамдардын аткаралышы учун контролдукту камсыз кылуучу ыйгарым укуктуу аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдары.

2.3. Абитуриенттердин даярдык деңгээлине талаптар.

2.3.1. "Адис" квалификациясын ыйгаруу менен жогорку кесиптик билим алууга талапкер абитуриенттин билиминин деңгээли – жалпы орто (толук) билим; же атайын орто кесиптик билими же абитуриентте актердук өнөрү жагында билим берүү мекемесинин бүтүрүүчүсүнө карата талаптарга тиешелүү билимдердин, көндүмдердүн жана жөндөмдердүн көлемүнө төп келишүү шартында жогорку атайын билим.

2.3.2. Абитуриентте жалпы орто (толук) билими жөнүндө же жалпы орто (толук) билими жөнүндө аттестат берүүгө укуту бар орто кесиптик окуу жайын же баштапкы кесиптик окуу жайын бүтүгөндүгү же жогорку кесиптик билими жөнүндө мамлекеттик үлгүдөгү документи болушу керек.

3. Адистиктин жалпы мүнөздөмөсү

3.1. Кыргыз Республикасында. **570014 Актёрдук өнөр** адистиги боюнча ЖББ МБС өзүнчө адистиктер боюнча жүзөгө ашырылат.

Адистик боюнча ЖББ МБСти толугу менен өздөштүргөн жана белгиленген тартиптеги мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациялоону ийгиликтуу өткөн жогорку окуу жайларынын бүтүрүүчүлөрүнө "адис" квалификациясын ыйгаруу менен жогорку кесиптик билими жөнүндө диплом берилет.

3.2. 570014 Актёрдук өнөр адистиги боюнча ЖББ МБС өздөштүрүүнүн ченемдик

мөөнөтү – адистештирилген жалпы орто билимдин же атайын орто кесиптик билимдин базасында күндүзгү окутуу формасында 5 жылдан кем эмес болот.

570014 Актёрдук өнөр адистиги боюнча окутуунун күндүзгү-сырттан (кечки) жана сырттан окутуу формасы боюнча ЖББ МБС өздөштүрүүнүн мөөнөттөрү, ошондой эле окутуунун ар кандай формаларын айкалыштырууда жана дистанциялык окутуу технологияларын пайдаланууда жогорку окуу жайы тарабынан окутуунун күндүзгү формасында өздөштүрүүнүн белгиленген ченемдик мөөнөтүнө карата бир жылга узартылат.

Адистик боюнча ЖББ МБС өздөштүрүүнүн башка мөөнөттөрү Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан белгilenет.

3.3. Адистик боюнча ЖББ МБС өздөштүрүүнүн жалпы эмгекти талап кылуусу окутуунун күндүзгү формасында жалпы орто же орто кесиптик билимдин базасында 300дөн кем эмес зачеттук бирдикти (кредитти) түзөт.

Окуу жылы үчүн окутуунун күндүзгү формасында ЖББ МБС эмгекти талап кылуусу 60 зачеттук бирдикке (кредитке) барабар.

Эки семестрлик окуу процессин түзүүдө бир семестрдин эмгекти талап кылуусу 30 зачеттук бирдикке (кредитке) барабар

Бир кредит (зачеттук бирдик) студенттин окуу ишинин (анын аудитордук, өз алдынча ишин жана аттестациялоонун бардык түрлөрүн кошо алганда) 30 саатына эквиваленттүү.

Окутуунун күндүзгү-сырттан (кечки) жана сырттан окуу формалары боюнча НБП эмгекти талап кылуусу, ошондой эле окутуунун ар кандай формаларын айкалыштырган учурда жана окуу жылында дистанциялык окутуу технологияларын пайдаланууда 45тен аз эмес зачеттук бирдикти (кредитти) түзөт.

3.4. 570014 Актёрдук өнөр адистиги боюнча ЖББ МБСнын инсанды окутуу жана тарбиялоо жагындағы максаттар.

3.4.1. Окутуу жагында **570014 Актёрдук өнөр** адистиги боюнча ЖББ МБСнын максаты:

бүтүрүүчүгө тандаган ишмердик чөйрөсүндө ийгиликтүү иштөөгө мүмкүндүк берген жогорку кесиптик (адистин деңгээлинде) билим алуу, эмгек рыногунда анын социалдык мобилдүүлүгүнө жана туректүүлүгүна өбөлгө болгон универсалдуу жана предметтик-атайын компетенцияга ээ гуманитардык, социалдык, экономикалык, математикалык жана табигый илимий билимдердин негиздери жагында даярдыгы бар жогорку квалификациядагы адисти даярдоо болуп саналат.

3.4.2. Тарбиялоо жагында **570014 Актёрдук өнөр** адистиги боюнча ЖББ МБСнын максаты төмөнкүлөр болуп саналат:

активдүү жараптык позициясы, толеранттуу, максатка умтулуусу жана эмгекти сүйө билген, коммуникациялык жана өз кесиптик жана маданий деңгээлин өркүндөтүүгө умтулган ар таралтуу жана шайкеш өнүккөн инсанды калыптаандыруу.

3.5. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин чөйрөсү

570014 Актёрдук өнөр адистиги боюнча бүтүрүүчүлөрдүн кесипкөй ишмердүүлүгүнүн чөйрөсү өзүнө төмөнкүлөрдү камтыйт:

(адистешүүсүнө жараша: драмалык, музыкалык, куурчак театрларында, концерттик жана цирк уюмдарында жана кинодо) аткаруучулук өнөр уюмдарында режиссёрдун жетекчилиги астында ролдорду (партияларды, номерлерди) даярдоо жана аткаруу, аткаруучулук өнөр уюмдарында жётекчилик иш, театр педагогикасы.

3.6. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин объекттери.

570014 Актёрдук өнөр адистиги боюнча бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин объекттери болуп төмөнкүлөр саналат:

драма же музыкалык-драмалык чыгармалар, роль, партия, көркөм өнердүн театр жана аралаш түрлөрүнүн аткаруучу-артисттеринин жеке психофизикалык аппараты; көрүүчүлөр аудиториясы, аткаруучулук өнөр уюмдарынын чыгармачылык жамааттары,

маданият жана көркөм өнөр жағында кесиптик билим берүү мекемелери.

3.7. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин түрлөрү.

570014 Актёрдук өнөр (адисин) даярдоо багыттары боюнча адис кесиптик ишмердиктин төмөнкү түрлөрүнө даярдалат:

- көркөм-чыгармачылык;
- уюштуруучулук-башкаруучулук;
- педагогикалык .

Адис даярдала турган кесиптик иштин ачык-айкын түрлөрү окуп жаткандар, тиешелүү кесиптик стандарттын негизинде (эгер бар болсо) же кызыккан жумуш берүүчүлөр менен бирге жогорку окуу жайы тарабынан аныкталат.

3.8. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишинин милдеттери.

570014 Актёрдук өнөр (адисин) даярдоо багыттары боюнча адис кесиптик иштин түрлөрүнө ылайык төмөнкүдөй кесиптик милдеттери чечүүгө тийиш:

№ 1 адистешүү: «Драма театр жана кино актёру, педагог»

көркөм-чыгармачылык иши жасагында:

ар кандай жанрдагы драма театрларда, ошондой эле кино- жана телевизиондук фильмдерде режиссёрдун жетекчилиги астында ролдорду даярдайт жана аткарат; актёрдук тренинг менен өз алдынча иш кылат, өзүнүн сырткы келбетин жана психофизикалык абалын колдойт;

уюштуруу-башкаруу иши жасагында:

режиссёрдун жардамчысынын милдеттерин аткарууда спектаклди, репетицияларды өткөрүүнү уюштуруу жагынан камсыз кылат;

педагогикалык иши жасагында:

актёрдук тренингдерди өткөрөт, жогорку жана орто кесиптик билим берүү мекемелеринде, ошондой эле адистердин квалификациясын жогорулатуу жана кайра даярдоо билим берүү программаларынын алкагында актёрдук чеберчиликтин негиздерин жана текстеш сабактарды окутат;

№ 2 адистешүү «Музыкалык театрдын актёру, педагог»

көркөм-чыгармачылык иши жасагында:

ар кандай жанрдагы драма жана музыкалык спекткалдерде, ошондой эле кино- жана телевизиондук фильмдерде режиссёрдун жетекчилиги астында ролдорду даярдайт жана аткарат; актёрдук тренинг менен өз алдынча иш кылат, өзүнүн сырткы келбетин жана психофизикалык абалын колдойт;

уюштуруу-башкаруу иши жасагында:

режиссёрдун жардамчысынын милдеттерин аткарууда спектаклди, репетицияларды өткөрүүнү уюштуруу жагынан камсыз кылат;

педагогикалык иши жасагында:

актёрдук тренингдерди өткөрөт, жогорку жана орто кесиптик билим берүү мекемелеринде, ошондой эле адистердин квалификациясын жогорулатуу жана кайра даярдоо билим берүү программаларынын алкагында актёрдук чеберчиликтин негиздерин жана текстеш сабактарды окутат;

№ 3 адистешүү «Куурчак театрынын актёру, педагог»

көркөм-чыгармачылык иши жасагында:

куурчак театрынын спектаклдеринде режиссёрдун жетекчилиги астында ролдорду даярдайт жана аткарат; куурчактар менен өз алдынча тренинг жүргүзүү менен өзүнүн сырткы келбетин жана психофизикалык абалын колдойт;

уюштуруу-башкаруу иши жасагында:

режиссёрдун жардамчысынын милдеттерин аткарууда куурчак театрдын спектаклди, репетицияларды өткөрүүнү уюштуруу жагынан камсыз кылат;

педагогикалык иши жасагында:

актёрдук тренингдерди өткөрөт, жогорку жана орто кесиптик билим берүү мекемелеринде, ошондой эле адистердин квалификациясын жогорулатуу жана кайра

даярдоо билим берүү программаларынын алкагында куурчак театрынын актёрунун чеберчилигинин негиздерин жана текстеш сабактарды окутат;

№ 4 адистешүү «Эстрада жана цирктин артисти, педагог»

көркөм-чыгармачылык иши жасында:

ар кандай жанрдагы эстрада жана цирк жанрында режиссёрдун жетекчилиги астында, ошондой эле өз алдынча концерттик же цирк номерлерин (программаларын) даярдай жана аткарат; өз амплуасына ылайык өз алдынча тренинг жүргүзүү менен өзүнүн сырткы жана дene бой формасын колдойт;

уюштуруу-башкаруу иши жасында:

-режиссёрдун жардамчысынын милдеттерин аткарууда концерттерди (оюн), репетицияларды өткөрүүнү уюштуруу жагынан камсыз кылат;

педагогикалык иши жасында:

-актёрдук тренингдерди өткөрөт, жогорку жана орто кесиптик билим берүү мекемелеринде, ошондой эле адистердин квалификациясын жогорулаттуу жана кайра даярдоо билим берүү программаларынын алкагында эстрада, цирк артистинин чеберчилигинин негиздерин жана текстеш сабактарды окутат;

Бүтүрүүчү даярдала турган кесиптик милдеттердин тизмеси негизинен кесиптик ишмердүүлүктүн тиешелүү тармагындагы квалификациялык талаптардан жана кесиптик стандарттан (эгер бар болсо) алынууга тийиш.

4. НБПны жүзөгө ашыруу шарттарына жалпы талаптар

4. НБПны жүзөгө ашырууда жогорку окуу жайларынын укуктарына жана милдеттерине жалпы талаптар.

4.1.1. Жогорку окуу жайы адистиги боюнча НБПны иштеп чыгат. НБП эмгек рыногуунун керектөөлөрүн эсепке алуу менен Кыргыз Республикасынын адистик боюнча университеттин окумуштуулар кеңеши тарабынан бекитилет.

Жогорку окуу жайы илимдин, маданияттын, экономиканын, техниканын, технологиялардын жана социалдык чейрөнүн өнүгүүсүн эске алуу менен НБПны жок дегенде 5 жыlda бир жолу жаңыртууга милдеттүү, мында төмөнкүлөрдү түзүүдө жогорку окуу жайында билим берүүнүн сапатынын кепилдиктерин камсыз кылуу боюнча рекомендацияларды карманат:

- бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын камсыз кылуу боюнча стратегияны иштеп чыгууда;

- билим берүү программаларына мониторинг жүргүзүүдө, мезгил-мезгили менен рецензиялоодо;

- так макулдашылган критерийлердин негизинде студенттердин билимдеринин жана жөндөмүнүн деңгээлин, бүтүрүүчүлөрдүн компетенцияларын объективдүү баа берүү жол-жоболорун иштеп чыгууда;

- окутуучулар курамынын сапатын жана компетенттүүлүгүн камсыз кылууда;

- бардык жүзөгө ашырылуучу билим берүү программалардын жетиштүү ресурстарын, аларды пайдалануунун натыйжалуулугун, анын ичинде окутуучуларды сурамжылоо жолу менен контролдоону камсыз кылууда;

- өз ишмердүүлүгүнө (стратегияга) баа берүү жана башка билим берүү мекемелери менен салыштыруу учүн макулдашылган критерийлер боюнча өзүн-өзү изилдөөнү түрүктуу өткөрүүдө;

- өз ишмердүүлүгүнүн, пландарынын, инновациялардын натыйжалары жөнүндө маалымдоодо.

4.1.2. Студенттерди жана бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатына баа берүү аларды учурдагы, ортолук жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоону камтууга тийиш. Студенттердин жана бүтүрүүчүлөрдүн жеке жетишкендиктеринин НБПнын тийиштүү этаптык же түпкү талаптарына ылайыктуулугуна аттестациялоо үчүн баа берүү каражаттарынын базасы түзүлөт, алар билимдердин, жөндөмдөрдүн жана кабыл алынган

компетенциялардын деңгээлин баа берүүгө мүмкүндүк берүүчү типтүү тапшырмаларды, контролдук иштерди, тесттерди камтыйт. Баа берүүчү каражаттардын базасы жогорку окуу жайы тарабынан иштелип чыгат жана бекитилет.

Бұтуруүчү квалификациялық иштердин мазмуну, көлөмү жана структурасы жогорку окуу жайларының бұтуруүчүлөрүн мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациялоо жөнүндө Жобону эске алуу менен жогорку окуу жайы тарабынан аныкталат.

4.1.3. НБПны иштеп чыгууда жогорку окуу жайынын бұтуруүчүлөрүнүн социалдык-жеке компетенцияларын түзүүдө (мисалы, социалдык өз ара аракеттенүү компетенциялары, өзүн-өзү уюштуруу жана өзүн-өзү башкаруу, системалык-ишмердүүлүк мүнөзү) жогорку окуу жайынын мүмкүнчүлүктөрү аныкталышы керек. Жогорку окуу жайы инсандын ар тарааптуу өнүгүүсү үчүн зарыл анын социалдык-маданий чөйрөсүн калыптандырууга тийиш.

Студенттерди жана бұтуруүчүлөрдү аттестациялоого, квалификациялық иштердин мазмуну, көлөмү жана структурасы жогорку окуу жайларынын мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациялоо жөнүндө Жобону эске алуу менен жогорку окуу жайы тарабынан аныкталат.

4.1.4. Жогорку окуу жайынын НБП студенттин тандоосу боюнча ар бир СЦнын вариациялық бөлүгүнүн үчтөн бириңен аз эмес көлөмдө сабакты камтуусу керек. Сабактарды түзүүнүн тартиби студенттин тандоосу боюнча жогорку окуу жайдын окумуштуулар көнеши тарабынан белгиленет.

4.1.5. Жогорку окуу жайы студенттерге окутуунун өз программасын түзүүгө катышууга реалдуу мүмкүнчүлүкту камсыз кылуусу керек.

4.1.6. Жогорку окуу жайы НБПны түзүүдө студенттердин укуктары жана милдеттери менен аларды тааныштырууга милдеттүү, студенттер тандаган сабактар алар үчүн милдеттүү экендигин, ал эми алардын суммалык эмгекти талап кылышы окуу планы менен каралғандан аз болбошу керек.

4.2. НБП жүзөгө ашырууда студенттердин укуктарына жана милдеттерине жалпы талаптар.

4.2.1. Студенттин тандоосу боюнча НБПда каралган окуу сабактарын өздөштүрүүгө бөлүнгөн окуу саатынын көлөмүнүн чектеринде конкреттүү сабактарды студенттер тандоого укуктуу.

4.2.2. Студент жеке өзүнүн билим алуу траекториясын түзүүдө сабакты тандоо жана анын даярдоо профилинин (адистешүүсү) келечектеги мунөзүнө таасири боюнча жогорку окуу жайында консультация алууга укуктуу.

4.2.3. Студенттер НБПны өздөштүрүүдө СЖКны өнүктүрүү жагында натыйжаларга жетишүү максатында студенттик өз алдынча башкарууну өнүктүрүүгө, коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылык клубдардын, студенттик илимий коомдордун ишинде катышууга милдеттүү.

4.2.4. Студенттер жогорку окуу жайынын НБПда каралган бардык тапшырмаларды белгиленген мөөнөттө аткарууга милдеттүү.

4.3. Студентке окуу жүгүнүн максималдуу көлөмү, анын аудиториялық жана аудиториялық эмес (өз алдынча) окуу ишинин бардык түрлөрүн кошо алганда жумасына 45 saat белгиленет.

Окутуунун күндүзгү формасында аудиториялық сабактардын көлөмү ЖКБ деңгээлин жана ар бир сабакты окуп үйрөнүүгө бөлүнгөн жалпы көлөмдөн 35 пайыздан кем эмес чегинде даярдыктын багытынын өзгөчөлүгүн МБС аныкталат.

Академиялық дисциплинада өз алдынча иштөө үчүн бөлүнгөн сааттарга бул академиялық дисциплина (модуль) боюнча экзаменге даярдануу үчүн берилген убакыт кирет.

4.4. Окутуунун күндүзгү-сырттан окутуу (кечки) формасында аудиториялық сабактардын көлөмү жумасына 16 saatтан кем болбоого тийиш.

4.5. Окутуунун сырттан окуу формасында студентке окутуучунун жылына кеминде

160 saatтык көлемдө сабак өтүү мүмкүнчүлүгү камсыз кылышы керек.

4.6. Окуу жылындагы каникул убактысынын **жалпы көлемү** 7-10 жуманы, анын ичинде кыш мезгилиnde кеминде эки жуманы түзөт.

5. Адистик боюнча негизги билим берүү программасына карата талаптар.

5.1. Адистик боюнча НБП өздөштүрүүнүн натыйжаларына карата талаптар.

«Адис» квалификациясын ыйгаруу менен **570014 Актёрдук өнөр адистиги** боюнча бүтүрүүчү НБПнын максаттарына жана ушул ЖКБ МБСнын 3.4 жана 3.8-пункттарында көрсөтүлгөн кесиптик ишмердүүлүктүн милдеттерине ылайык төмөнкү **жалпы маданий компетенцияга (ЖК)** ээ болууга тийиш:

тиричиликтин, жашоо-турмуштун, маданияттын дөөлөттөрүндө багыт алууга жөндөмдүү (**ЖК-1**);

социалдык мааниси бар процесстерди жана кубулуштарды талдоого, коомдук-саяктуу турмушка жоопкерчилик менен катышууга жөндөмдүү (**ЖК-2**);

ачык жана жеке турмуш жагында агартуу жана тарбиялоо иштерин жүргүзүүгө жөндөмдүү, илимий жетишкендиктерди пропагандалоо ыкмаларына ээ (**ЖК-3**);

жарандык позициясын, азыркы коомго интеграцияланышын, гуманизм жана демократия принциптеринде аны өркүндөтүүгө умтулуусун көрсөтө алат (**ЖК-4**);

мамлекеттик тилде адабий жана ишкердик жазуу жана оозеки тилде эркин сүйлөп, ачык жана илимий сөз сүйлөө жөндөмүнө ээ, кесиптик багыттагы тексттерди түзүп жана редакциялайт алат (**ЖК-5**);

ишкердик баарлашуу каражаты катары чет тилдердин бириң билет (**ЖК-6**);

тарыхый мурастарга жана маданий салттарга, башка маданияттарга карата сабырдуулукка урмат менен мамиле кылышын көрсөтүү менен кабыл алынган моралдык жана укуктук ченемдердин негизинде социалдык өз ара аракеттенүүгө, жамааттарда кызматташтык мамилелерди түзүүгө жөндөмдүү, жанжалдуу кырдаалдарды конструктивдүү чечүү ыкмаларына ээ (**ЖК-7**);

ой-жүгүртүү маданиятына, жалпылоого, талдоого, сын көз менен ой-жүгүртүүгө, системага салууга, божомолдоого, максаттарды коюп жана аларга жетүү жолдорун тандоого жөндөмдүү, ой-жүгүртүүлөрдүн логикасын жана сын-пикирлерди талдай алат (**ЖК-8**);

дene тарбиясынын жана ден соолукту чындоонун ыкмаларын өз алдынча, усул жагынан туура каражаттарына ээ, толук кандуу социалдык жана кесиптик ишти камсыз кылуу үчүн дene боюнун даярдыгынын талаптагыдай денгээлге жетишүүгө даяр (**ЖК-9**);

стандарттуу эмес жагдайларда уюштуруу-башкаруу чечимдерин табууга жөндөмдүү (**ЖК-10**);

Өзүнүн интеллектуалдык жана жалпы маданий дөнгээлин өнүктүрүп жана өздөштүрө алуу (**ЖК-11**);

Иштиктүү баарлашуунун каражаты катары кыргыз адабий тилинде эркин сүйлөө жөндөмдүүлүгү (**ЖК-12**);

Кыргыз тилинде коомдук-социалдык чейрөдө демилгэ көрсөтүүгө, анын ичинде тобокелчилик кырдаалдарда өз чечимин көтөрүүгө жоопкерчилик кылууга жөндөмдүүлүгү (**ЖК-13**);

Жаңы идеяларды (креативдүүлүк) кыргыз тилинде жаратууга жөндөмдүүлүгү, жаңы кырдаалдарга кыргыз тилинде адаптация болуу, чогулган тажрыйбаларды карап чыгуу, өз мүмкүнчүлүгүн анализдөө жөндөмдүүлүгү (**ЖК-14**);

Бүтүрүүчү төмөнкүдөй кесиптик компетенцияларга (ЖК) ээ болууга тийиш:

жалпы кесиптик: маалыматтык технологиялардын жардамы менен жаңы билим жана жөндөмдүүлүктөрдү, анын ичинде ишмердик чейрөсү менен түздөн-түз байланышпаган жаңы билимдерди өз алдынча алууга жана практикалык иште пайдаланууга жөндөмдүү (**ЖК-1**);

көп улуттуу жамааттарда, анын ичинде сабактар аралык, инновациялык долбоорлордун үстүндө иштөөгө, бөлүмдүн жетекчиси, кызматкерлердин тобунун лидери катары бүтүндөй командаларды түзүүгө, тобокелдүү кырдаалдарда чечим кабыл алууга, каталыктарды эске алып, кызматкерлерди окутуп жана жардам көрсөтүүгө жөндөмдүү (**КК-2**);

өз эмгегин илимий негизде уюштурууга, өз ишинин натыйжасына өз алдынча баа берүүгө, өз алдынча, биринчи кезекте көркөм чыгармачылык жакта иш кылуу ыкмаларына ээ болууга жөндөмдүү (**КК-3**);

өзүнүн келечектеги адистигинин маанисин, өзүнүн эмгектик ишине жоопкерчиликтүү мамиле кылууга умтулгандыгын көрсөтүүгө даяр (**КК-4**);

сахна каражаттарын жана ыкмаларын жүзөгө ашыруу менен өз алдынча же топтун курамында чыгармачылык изденүүгө жөндөмдүү (**КК-5**);

заманбап маалыматтык коомду өнүктүрүүдө маалыматтын маңызын жана маанисин түшүнүүгө жөндөмдүү (**КК-6**);

маалыматты алуунун, сактоонун, кайра иштетүүнүн негизги ыкмаларына, жолдоруна жана каражаттарына, маалыматты башкаруу каражаты катары компьютерде иштөө жөндөмүнө ээ (**КК-7**);

өндүрүштүк персоналды жана калкты мүмкүн болуучу кыйроолордон, алааматтардан, бөөдө кырсыктардан коргоонун негизги ыкмаларына ээ (**КК-8**);

өз алдынча өнүгүүгө, өз квалификациясын жана чеберчилигин жогорулатууга жөндөмдүү (**КК-9**);

көркөм-чыгармачылык иш жасында:

актёрдук каражаттар менен көркөм образдарды жаратууга даяр (**КК-10**);

сахнага оюн, концерт коюу шартында көрүүчүлөр аудиториясы менен баарлаша билет, ошондой эле студияда кино- (теле) камеранын алдында роль аткара алат (**КК-11**);

спектаклде, кино-, телефильмде, цирк же эстрадалык оюн коюуда ролдун үстүндө иштөө учурунда чыгармачылык демилге көрсөтүүгө даяр (**КК-12**);

бир көркөм ойдун алкагында чыгармачыл жамаатта иштөөгө жөндөмдүү (**КК-13**);

мамлекеттик тилди эркин билет, улуттук маданияттын кенчи катары сөз өнөрүнө ээ (**КК-14**);

автордук сөзгө, драматургдун образдуу системасына, анын мазмундуу, таасирдүү, стилдик табияттына ээ болууга жөндөмдүү (**КК-15**);

сөз сүйлөөнүн бардык мүмкүнчүлүктөрүн, анын дикциялык, интонациялык-усулдук жана орфоэпиялык маданиятты шайкеш айкалыштыра алат, башка аткаруучулар менен бирдиктүү темпо-ритмдик, интонациялык-обондук жана жанрдык-стилдик ансамблде ролду алып барууга жөндөмдүү (**КК-16**);

ролдорду даярдоодо жана аткарууда өзүнүн өнүккөн дене-бой аппаратын пайдалана билет, кыймылды, ийкемдүүлүктүү, шамдагайлыкты, билдириүүнү, күчтүү, тек салмактуулук сезимин, анын ичинде жеке жана өнөктөш акробатиканын, сахнада куралсыз жана курал менен салгылашуулардын базалык элементтерин, негизги маданий-тарыхый доордун каада-салттарын координациялоону жогорку деңгээлде айкалыштырууну талап кылган кыймылдуу милдеттерди оной аткара алат (**КК-17**);

бийде актёрлук сезимин сактоого, муну менен адамдын ар кандай абалын, оюн, сезимдерин жана анын берилген жагдайларда курчап турган дүйнө менен өз ара мамилелерин жүзөгө ашырууга, бийге шайкеш жуурулушуп, өтө музыкалуу, ынанымдуу, бош жана эмоционалдуу болуп, режиссёрдун эркин жолдоо менен бийдин бир жанрынан экинчисине тез өтүп кете алат (**КК-18**);

музыкалык сабаттуулуктун, ырдоонун негиздерине ээ, ансамблдик ырдоонун ыкмаларын, ансамблдердин оптималдуу варианттарын табууга, көп үндүү ырдоодо аккорддорду түзүүгө, көп үндүү ырдоодо төмөнкү үндү табууга жөндөмдүү (**КК-19**);

аткарылуучу роль үчүн татаал эмес гримди өз алдынча иштеп чыгып жана

аткарууга жөндөмдүү (КК-20);

өздөштүрүлгөн актёрдук тренингдин жардамы менен өзүнүн сырткы формасын жана чыгармачылык үчүн зарыл болгон психофизикалык абалды кармап турат (КК-21);

уюштуруу-башкаруу иши жасында:

режиссёрдун жардамчысынын милдеттерин аткарууда спектаклди, репетицияларды өткөрүүнү уюштуруу жагынан камсыз кылат (КК-22);

педагогикалык иши жасында:

актёрдук тренингди өткөрүгө даяр (КК-23);

жогорку жана орто кесиптик билим берүү мекемелеринде, ошондой эле адистердин квалификациясын жогорулатуу жана кайра даярдоо билим берүү программаларынын алкагында эстрада, цирк артистинин чеберчилигинин негиздерин жана текстеш сабактарды окутууга даяр (КК-24);

керкөм өнөр таануу адабияттары менен иштей, адабий жана көркөм өнөр чыгармаларын талдай, кесиптик түшүнүктөрдө жана терминологияны пайдалана алат (КК-25);

Филология тармагындагы жана фи-логиялык изилдөөлөрдүн мето-дикалык ыкмалары жана методоло-гиялык принциптер системасын жана анын өнүгүш динамикасындагы заманбаап илимий парадигмаларын кыргыз тилинде демонстрациялоо жөндөмдүүлүгү (КК-26);

Кыргыз тилинде коммуникациянын ар түрдүү сфера-сында кабыл альнган коммуникативдүү стратегияларды жана тактикаларды, риторикалык, стилистикалык жана тиңдик нормаларды жана ыкмаларга ээ болот: кесиптик маселелерди чечүүдө кыргыз тилин адекваттуу пайдалана билүү жөндөмдүүлүгү (КК-27);

Филология тармагындагы жана башка гуманитардык илимдердеги жеке илимий изилдөөлөрү үчүн өз алдынча кыргыз тилинде толуктоолорду, сынчыл анализ жасоону жана кыргыз адабий тилиндеги теориялык жана практикалык билимин кесибине карай пайдаланууга жөндөмдүүлүгү (КК-28);

Түрдүү типтеги кыргыз тилинде тексттерди квалификациялуу интерпретациялоо, анын ичинде маңызын ачуу жана жаралуу дооруна байланышкан филологиялык билимди даңазалоо жана окутуу үчүн кыргыз адабий материалдарды анализдөө көндүмдөрүнө ээ болуу жөндөмдүүлүгү (КК-29);

Методикалык колдонмоловорду кыргыз тилинде даярдоо жана кесиптик багыт берүү иштерин уюштурууга жөндөмдүүлүгү (КК-30);

Бардык типтеги кыргыз тилинде тексттердин расмий-иштиктүү жана публицистикалык стилдерин түзүү, редактирлөө, рефераттоо жана системага салууга жөндөмдүүлүгү (КК-31);

Түрдүү типтеги кыргыз тилинде тексттерди (тексттин максатына тийиштүү стилин, жанрын өзгөртүү) жайгаштыруу жөндөмдүүлүгү (КК-32);

Ораторлук искуство көндүмдөрүн кыргыз тилинде пайдалануу менен эл алдында сүйлөөнү жана план-даштырууну даярдоо жөндөмдүүлүгү (КК-33);

Коммуникативдик өнүгүүнүн жана социо-маданий кырдаалдын моделин жана сценарийин кыргыз тилинде алдын-ала түзө билүү жөндөмдүүлүгү (КК-34);

Илимий, социалдык, педагогикалык, чыгармачылык жарнамалык, басып чыгаруучулук жана башка долбоор-лорду кыргыз тилинде иштеп чыгууга жана ага катышууга даяр болгон жөндөмдүүлүгү (КК-35);

Окуу сабактарын жана практика, семинар, илимий дискуссия жана конференцияларды кыргыз тилинде өткөрүү жана уюштуруу көндүмдөрүнө ээ болуу жөндөмдүүлүгү (КК-36);

№1 адистешүү: «Драма театрдын жана кино актёру, педагог»

өзүндө дүйнөнү сезимталдык-көркөм кабылдоого болгон, образдуу ой-жүгүрттүүгө болгон жөндөмдү өнүктүрүүнү пайдалануу менен драма театрында, кино-жана телекөрсөтүүдө коюучунун (режиссёрдун, сүрөтчүнүн, музикалык жетекчинин, балетмейстердин) оюнун негизинде актёрдук каражаттар менен көркөм образдарды түзүүгө даяр (КАК-1.1);

сөз сүйлөөнүн ар түрдүү каражаттарын, ыкмаларын жана ийкемдүүлүгүн,

кейипкердин таасын сүйлөө мүнөздөмөсүн түзүү жөндөмүн пайдалануу менен сахнадагы диалогдо сөз менен өнөккө кесиптик таасир тийгизүүгө, башка аткаруучулар менен бирдиктүү темпо-ритмдик, интонациялык-обондук жана жанрдык-стилдик ансамблде ролду алыш барууга жөндөмдүү (**КАК-1.2**);

көркөм адабият чыгармаларын - драматургияны, прозаны, поэзияны актёрдук талдоонун жана сахнага алыш чыгуунун теориясына жана практикасына ээ (**КАК-1.3**);

ата-мекендик жана чет өлкөлүк драма театрдын көрүнүктүү чеберлеринин чыгармачылык мурастарында эркин багыт алууга жөндөмдүү (**КАК-1.4**).

№2 адистешүү «Музыкалык театрдын актёру, педагог»

өзүндө дүйнөнү сезимталдык-көркөм кабылдоого болгон, образдуу ой-жүгүртүүгө болгон жөндөмдү өнүктүрүүнү пайдалануу менен музыкалык театрда коуючунун (режиссёрдун, сүрөтчүнүн, музыкалык жетекчинин, балетмайстердин) оюнун негизинде актёрдук каражаттар менен көркөм образдарды түзүүгө даяр (**КАК-2.1**);

ырчылык үндү пайдалануу менен сахна аятында ар кандай көркөм милдеттерди чечүүгө жөндөмдүү (**КАК-2.2**);

музыкалык-драмалык чыгармаларды актёрдук талдоонун жана сахнага алыш чыгуунун теориясына жана практикасына ээ (**КАК-2.3**);

ата-мекендик жана чет өлкөлүк музыкалык театрдын көрүнүктүү чеберлеринин чыгармачылык мурастарында эркин багыт алууга жөндөмдүү (**КАК-2.4**).

№3 адистешүү «Куурчак театрынын актёру, педагог»

өзүндө дүйнөнү сезимталдык-көркөм кабылдоого болгон, образдуу ой-жүгүртүүгө болгон жөндөмдү өнүктүрүүнү пайдалануу, бир нече (кеминде үч) системада куурчак ойнотуу ыкмаларына ээ болуу менен куурчак театрда коуючунун (режиссёрдун, сүрөтчүнүн, музыкалык жетекчинин, балетмайстердин) оюнун негизинде актёрдук каражаттар менен көркөм образдарды түзүүгө даяр (**КАК-3.1**);

сөз сүйлөөнүн ар түрдүү каражаттарын, ыкмаларын жана каражаттарын, зарыл болсо бир нече кейипкердин таасын сүйлөө мүнөздөмөсүн түзүү жөндөмүн пайдалануу менен сахнадагы диалогдо сөз менен өнөккө кесиптик таасир тийгизүүгө, башка аткаруучулар менен бирдиктүү темпо-ыргактык, интонациялык-усулдук жана жанрдык-стилдик ансамблде ролду алыш барууга жөндөмдүү (**КАК-3.2**);

куурчактардын негизги системаларын даярдоонун практикалык ыкмаларына ээ (**КАК-3.3**);

көркөм адабият чыгармаларын - драматургияны, прозаны, поэзияны куурчак театрында актёрдук талдоонун жана сахнага алыш чыгуунун теориясына жана практикасына ээ (**КАК-3.4**);

ата-мекендик жана чет өлкөлүк куурчак театрдын көрүнүктүү чеберлеринин чыгармачылык мурастарында эркин багыт алууга жөндөмдүү (**КАК-3.5**).

№ 4 адистешүү «Эстраданын, цирктиң артисти, педагог»:

өзүндө дүйнөнү сезимталдык-көркөм кабылдоого болгон, образдуу ой-жүгүртүүгө болгон жөндөмдү өнүктүрүүнү пайдалануу, менен эстрадада жана циркте коуючунун (режиссёрдун, сүрөтчүнүн, музыкалык жетекчинин, балетмайстердин) оюнун негизинде актёрдук каражаттар менен көркөм образдарды түзүүгө; бир-эки эстрадалык же цирк жанрында өнергө жана текстеш жанрлардагы белгилүү ыкмаларга эркин ээ болууга даяр (**КАК-4.1**);

ырчылык үндү пайдалануу, зарыл болгон учурда ансамблдик ырдоо жөндөмүнө ээ болуу менен ар кандай көркөм милдеттерди чечүүгө жөндөмдүү (**КАК-4.2**);

эстрада же циркте ар кандай жанрдык номерлерди актёрдук талдоонун жана сахнага алыш чыгуунун теориясына жана практикасына ээ (**КАК-4.3**);

ата-мекендик жана чет өлкөлүк эстрада же цирктиң көрүнүктүү чеберлеринин чыгармачылык мурастарында эркин багыт алууга жөндөмдүү (**КАК-4.4**).

5.2. Адистиги боюнча НБПнын структурасына талаптар.

Адистиги боюнча НБП структурасы төмөнкү блокторду камтыйт;

Таблица 1 - НБП структурасы

Адистиги боюнча НБП структурасы		Адистиги боюнча НБПнын көлөмү жана кредиттер боюнча анын блоктору
Блок 1	Дисциплиналар	278
	I. Гуманитардық, социалдық жана экономикалық цикл II. Математика жана табигый илимий цикл III. Кесиптик цикл	34 14 230
Блок 2	Практика	12
Блок 3	Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация	10
Адистиги боюнча НБП көлөмү		300

Университет мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына ылайык адистиги боюнча НБПны иштеп чыгат жана улуттук квалификациялык алкакка ылайык окуу натыйжаларына жетишүү үчүн жооптуу.

Адистиги боюнча НБПнын ар бир блогуна тиешелүү дисциплиналардын (модулдардын) жана алардын эмгек сыйымдуулугунун, университет формасы боюнча анын өнүгүшүнүн жыйынтыктарына талаптарды эске алуу менен блок үчүн белгиленген көлөмдө өз алдынча аныктайт. улуттук квалификация алкагында каралган окутуунун натыйжаларынын жыйындысы.

5.2.1. НБП адистиги боюнча төмөнкүлөрдү ишке ашырууну камсыз қылууга тийиши:

- тизмеси жана эмгек сыйымдуулугу Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы тарабынан аныкталган гуманитардық, социалдық жана экономикалық циклдин милдеттүү дисциплиналары. Бул дисциплиналарды ишке ашыруунун мазмуну жана тартиби тиешелүү адистик боюнча ЖОЖдун мамлекеттик билим берүү стандарты менен белгиленет (КР Билим берүү жана илим министрлигинин 2020 -жылдын 24 -февралындагы №202/1 буйругу);

- ездөштүрүү үчүн милдеттүү болгон, бирок кредитке которулбаган жана адистиги боюнча билим берүү программынын алкагына кирбекен, кеминде 360 сааттык көлөмдөгү дene тарбия жана спорт дисциплиналары.

5.2.2. 2 -блок "Практика" билим берүү практикасын (киришүү, өндүрүш, изилдөө иштери) жана өндүрүштүк (долбоорлоо, оперативдүү, педагогикалық, илимий -изилдөө иштери) практиканы камтыйт.

Университет практиканын бир же бир нече түрүн тандоого укуктуу, ошондой эле белгиленген кредиттердин чегинде практиканын кошумча түрүн түзө алат.

5.2.3. З -блок "Мамлекеттік аттестация" жеткирүүгө жана жеткирүүгө даярдыкты камтыйт, мамлекеттік экзамендер ақыркы квалификациялық ишти аткаруу жана коргоо (эгерде университет ақыркы мамлекеттік аттестацияга ақыркы квалификациялық ишти киргизсе).

5.2.4. НБП адистиктін алқагында милдеттүү жана тандалма бөлүк айырмаланат.

НБП адистиктін милдеттүү бөлүгү улуттук квалификация алқагының деңгээлин эске алуу менен жалпы илимий, университеттүү, социалдык жеке, жалпы маданий жана кесиптик компетенциялардын калыптанышын камсыз кылган дисциплиналарды жана практикаларды камтыйт.

Мамлекеттік аттестацияның көлөмүн кошпогондо, милдеттүү бөлүктүн көлөмү адистик боюнча билим берүү программасының жалпы көлөмүнүн 50 пайзынан ашпоого тиши.

НБПның тандалма бөлүгүндө студенттер тиешелүү адистик боюнча дисциплиналарды тандай альшат, ошондой эле башка адистиктердин НБП дисциплиналарын тандоого уруксат берилет.

5.2.5. Университет дөн соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдарга (алардын арызына ылайык) алардын психофизикалық өнүгүүсүнүн өзгөчөлүктөрүн, индивидуалдуу мүмкүнчүлүктөрүн эске алган адистикте НБПга окууга мүмкүнчүлүк бериши керек жана зарыл болгон учурда өнүгүү бузулууларын жана социалдык адаптацияны ондоону камсыздайт.

5.2.6. НБП ишке ашырууда потоктук сабактарда окуу топторунун толушу 40 студенттен жогору, семинардык сабактарда 25 студенттен кем эмес, практикалык сабактарда 12 – 15 студенттен кем эмес, ал эми музыкалык-теориялык, лабораториялык жана чеберчиликтин атايын курсары боюнча чакан топтоту сабактарда 8 студенттен кем эмес болушу керек, адистиги боюнча сабактар жеке өткөрүлөт.

5.3. Адистиги боюнча НБП жүзөгө ашыруунун шарттарына талаптар

5.3.1. Окуу процессин кадрдык жактан камсыз кылуу.

Адистерди даярдоодо НБП ишке ашыруу эреже катары окутуулуучу сабактын профилине тийиштүү базалык билими бар жана илимий жана (же) илимий-усулдук иш менен системалуу түрдө иш жүргүзгөн педагогикалык кадрлар тарабынан камсыз кылышат.

Ушул НБП боюнча окуу процессин камсыз кылуучу окутуучулардын жалпы санында илимий даражасы жана (же) илимий наамы бар окутуучулардын үлүшү кеминде 40 пайыз болушу, ал эми илимдин докторунун илимий даражасы (анын ичинде чет өлкөдө берилиген, берүү жөнүндө документтери белгиленген таануу жана эквиваленттүүлүкту белгилөө жол-жобосунан өткөн даражалар) жана (же) профессордун илимий наамы окутуучулардын кеминде жеткиликт болушу керек.

Билим берүү процессине профилдик уюмдардын, ишканалардын жана мекемелердин иштеп жаткан жетекчилеринин жана кызматкерлеринин ичинен окутуучулардын кеминде 10 пайзы тартылыши керек.

Илимий даражасы жана (же) илимий наамдары бар окутуучуларга тийиштүү кесиптик чөйрөдө мамлекеттік ардактуу наамдары бар адамдар, эл аралык жана республикалык конкурстардын лауреаттары, тийиштүү кесиптик чөйрөдө мамлекеттік сыйлыктардын лауреаттары, Кыргыз Республикасынын театр ишмерлеринин Бирлигинин, Кыргыз Республикасынын композиторлор Бирлигинин, Кыргыз Республикасынын концерттик ишмерлер Бирлигинин, Кыргыз Республикасынын цирк ишмерлер Бирлигинин мүчөлөрү төнөштириле тургандыгына негизденүү менен кесиптик цикл боюнча окуу процессин камсыз кылган окутуучулардын кеминде 70 пайзы (ставкалардын бүтүндөй сандык маанисine карата келтирлиген) илимий даражага жана (же) илимий наамга ээ болууга; илимдин докторунун илимий даражасы жана (же) профессордун илимий наамы окутуучулардын кеминде жеткиликуу болушу

керек.

Илимий даражасы жана (же) илимий наамдары бар окутуучулардын жалпы санынын 10 пайызга чейинкиси ошол адистик боюнча кеминде соңку 10 жыл жетекчи кызматтарда же жетектөөчү адистикте практикалык иш стажы бар окутуучулар менен алмаштырылыши мүмкүн.

“Актёрдук чеберчилик” сабагы боюнча жетектөөчү педагогдо (курстун жетекчиси) эреже катары, кеминде 10 жылдык педагогикалык стажы же театрда, концерттик же цирк уюмдарында актёрдук же режиссёрдук иш стажы болууга, көркөм өнөрдүн тийиштүү түрүнүн ишмерлеринин арасында жетиштүү кадыр-баркы болушу керек.

Адистештируү боюнча теориялык жана практикалык даярдыктын мазмунуна жалпы жетекчилик жогорку окуу жайдын докторунун же кандидатынын илимий даражасы жана (же) профессордун же доценттин илимий наамы бар, жогорку кесиптик билим берүү мекемесинде иш стажы кеминде үч жыл болгон штаттагы илимий-педагогикалык кызматкерлер тарабынан 70% жүргүзүлүүгө тийиш. Адистештируү боюнча теориялык жана практикалык даярдыктын мазмунуна жалпы жетекчиликке кесиптик иштин тийиштүү чөйрөсүндөгү жогору квалификациялуу адис да тартылышы мүмкүн.

5.3.2. Окуу процессин окуу-усулдук жана маалыматтык жактан камсыз кылуу.

Адистерди даярдоодо НБП бардык окуу курсары НБП сабактары (модулдар) боюнча окуу-усулдук куралдар жана материалдар менен камсыз кылууга тийиш.

Мындай ар бир сабактын (модулдун) мазмуну Интернет тармактарында жана билим берүү мекемесинин жергиликтүү тармактарында маалыматты коргоо боюнча белгиленген талаптарды аткаруу менен коюлууга тийиш.

Окуп жаткандардын аудиториядан тышкary иштери усулдук камсыз кылуу жана аны аткарууга кеткен убакытты негиздөө менен коштолууга тийиш.

Адистерди даярдоонун НБП жүзөгө ашыруу ар бир окуп жаткан адамдын маалыматтар базасына жана НБПнын сабактарынын (модулдарынын) толук тизмеси боюнча калыптанган китеpekana фонду менен камсыз кылынууга тийиш. Өз алдынча даярдануу учурунда окуп жаткандар Интернет тармагына кириүү менен камсыз кылынууга тийиш.

Адистерди даярдоонун негизги билим берүү программысы боюнча окуп жаткандардын ар бири билим берүү программына кирген кесиптик циклдин ар бир сабагы боюнча кеминде бир окуу китеби жана басылма жана (же) электрондук бир окуу-усулдук курал менен камсыз кылынууга тийиш.

Библиотечный фонд должен быть укомплектован печатными и (или) электронными изданиями основной учебной и научной литературы по дисциплинам общенаучного и профессионального циклов, изданными за последние пять лет.

Кошумча адабияттар фонду окуу китеpterинен тышкary ар бир окуп жаткан 100 адамга бир-эки нуска эсебинде расмий аныктама-библиографиялык жана мезгилдүү басылмаларды камтыйт.

Электрондук-китеpekana системасы Интернет тармагына кириүүгө мүмкүн болгон бардык жерде окуп жаткандардын жекече кириүү мүмкүнчүлүгү камсыз кылынууга тийиш.

Окуп жаткан ар бир адамга ата-мекендик кеминде беш атальштан жана чет өлкөлүк кеминде төрт атальштан турган журналдардын китеpekana фондуунун комплекттерине жеткиликтүүлүк камсыз кылынууга тийиш

Ата-мекендик жана чет өлкөлүк жогорку окуу жайлары жана уюмдар менен операциялык маалымат алмашуу интеллектуалдык менчик жөнүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамынын жана интеллектуалдык менчик жагындагы Кыргыз Республикасынын эл аралык келишимдеринин талаптарын сактоо менен жүргүзүлүүгө

тийиш. Окуп жаткандар үчүн маалыматтардын заманбап кесиптик базаларына, маалыматтык аныктамаларга жана издөө системаларына жеткиликтүүлүк камсыз кылышууга тийиш.

5.3.3. Окуу процессин материалдык-техникалык жактан камсыз кылуу.

Адисти даярдоонун НБПны ишке ашырып жаткан жогорку окуу жайы колдонуудагы тийиштүү санитардык жана өрткө каршы эрежелерге жана ченемдерге ылайык студенттерге жогорку окуу жайынын окуу планы менен карапган лабораториялык, практикалык, сабактык жана сабактар аралык даярдоонун жана илимий-изилдөө иштеринин бардык түрлөрүн өткөрүүнү камсыз кылган материалдык-техникалык базасы болушу керек. 1 студентке пайдалуу аянт 13 кв.метрден кем болбошу керек. Кеминде 1 актовый зал, 1 спорттук зал, 1 ашкана жана 1 медициналык пункт болушу керек.

Адистерди даярдоо программасын жүзегө ашыруу үчүн минималдуу зарыл болгон материалдык-техникалык камсыз кылуу тизмеси өзүнө төмөнкүлөрдү камтыйт:

теориялык сабактарды өткөрүү үчүн аудиториялык эмерек, видео проекциялык техника менен жабдылган аудиториянын болушун;

“Саханада сүйлөө”, “Пластикалык тарбия”, “Музыкалык тарбия” сабактары боюнча топтук жана жеке сабактарды өтүү үчүн зарыл эмерек жана рояль (пианино) жана үн чыгаруучу аппаратура менен жабдылган аудиториянын болушун;

теориялык сабактарды өтүү үчүн аудиториялардын болушун;

атайын жабдылган жана (жарык-, аудио-, видео- же кинотехника, музыкалык аспаптар, жасалгалоо элементтери, сахна костюмдары, театр реквизиттери, көшөгөлөр, театрдык куурчактар, эстрадалык, цирктик жана башка аксессуарлар) камсыз болгон аудиториянын (кеминде 60 чарчы метр) жана көмөкчү жайлардын, ошондой эле окуп жаткан ар бир топ учун “Актёрдүк чеберчилик жана режиссура” сабагы боюнча сабактарды өтүү үчүн кино- (видео) студиянын болушун;

окуу театрынын же жүзөгө ашырылып жаткан НБПнын профилине ылайык репетицияларды өткөрүү, ачык окуу спектаклдерин, концерттерди, оюндарды чыгаруу жана коюуга мүмкүндүк берген концерттик, цирктик аянттардын болушун.

Электрондук басылмаларды колдонууда жогорку окуу жайы окутуунун күндүзгү бөлүмүндө окуган 100 кишиге Интернет тармагына чыгуусу менен кеминде 10 компьютерге ээ болушу керек.

Жогорку окуу жайы лицензиялык программалык камсыз кылуунун зарыл комплекти менен камсыз болушу керек.

5.3.4. Бүтүрүүчүлөрдүн даярдыгынын сапатын баалоо

Жогорку окуу жайы адистерди даярдоонун кепилденген сапатын камсыз кылууга, анын ичинде төмөнкү жолдор менен камсыз кылууга милдеттүү:

иш берүүчүлөрдүн (кадрларга заказ бергендерди) өкүлдөрүн тартуу менен бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын камсыз кылуу боюнча стратегияны иштеп чыгуу;

билим берүү программаларына мониторинг жүргүзүү, мезгил-мезгили менен рецензиялоо;

окуп жаткандардын билиминин жана жөндөмүнүн, бүтүрүүчүлөрдүн компетенциясынын деңгээлине баа берүүнүн калыс жол-жоболорун иштеп чыгуу;

окутуучулар курамынын компетенттүүлүгүн камсыз кылуу;

ишмердикке (стратегияга) баа берүү жана иш берүүчүлөрдүн өкүлдөрүн тартуу менен башка билим берүү мекемелери менен салыштыруу үчүн макулдашылган критерийлер боюнча өзүн-өзү текшерүүнү туруктуу жүргүзүү;

өзүнүн ишмердигинин натыйжалары, пландары, инновациялары жөнүндө коомчулукка маалымдоо.

Адистин негизги НБПны өздөштурүү сапатына баа берүү бүтүрүүчүнүн жетишүүсүнө, окуп жаткандарды ортолук аттестациялоону жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоону учурдагы контролдоону камтыйт.

Ар бир сабак боюнча окуп жаткандарды учурдагы контролдоо жана ортолук аттестациялоонун ачык-айкын формасы жана жол-жоболору ЖОЖ тарабынан өз алдынча иштелип чыгат жана окуунун биринчи айынын ичинде окуп жаткандарга жеткирилет.

Окуп жаткандардын жетишкендиктеринин тийиштүү НБПнын талаптарына этап боюнча жекече жетишүүсүнө ылайык келишине аларды аттестациялоо (учурдагы жана ортолук аттестациялоо) үчүн типтүү тапшырмаларды, контролдук иштерди, тесттерди, практикалык тапшырмаларды, практикумдарды, жана билимине, жөндөмүнө жана компетенциянын калыптануу деңгээлине баа берүүгө мүмкүндүк түзгөн контролдоо усулдарын камтыган баа берүү каражаттарынын фонддору түзүлөт. Баа берүү каражаттарынын фонддору ЖОЖ тарабынан иштелип чыгат жана бекитилет.

Баа берүү каражаттарынын фонддору даярдоонун (адистиктин) ошол багыты боюнча ЖКБнын талаптарынын толук жана адекваттуу чагылдырылышы болуп калууга, адисти даярдоонун НБПнын ачык-айкын максаттарына жана милдеттерине жана анын окуу планына ылайык келүүгө тийиш. Алар ушул талаптарга ылайык бүтүрүүчүлөр алган жалпы маданий жана кесиптик компетенциялардын сапатына баа берүүнү камсыз кылууга чакырылган.

Модулдарды, сабактарды, практикаларды иликтөөнүн сапатына контролдук үчүн баа берүү каражаттарын иштеп чыгууда окуп жаткандарда калыптанган ишмердиктин түрлөрү жана бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишке жалпы даярдыгынын даражасы боюнча компетенцияларынын сапатын белгилөөгө мүмкүндүк берген аларга кошулган билимдердин, ыкмалардын, жөндөмдердүн ортосундагы байланыштардын бардык түрлөрү эске алынууга тийиш.

Баа берүү каражаттарын долбоорлоодо окуп жаткандардын чыгармачылык ишмердикке болгон жөндөмдүүлүгүнө, алардын ачык-айкын атايын билимдердин жетишсиздигине жана кесиптик жүрүш-туруштун жалпы кабыл алынган алгоритмдеринин жоктугуна байланыштуу жаңы милдеттерди чечүүнү издеөөгө даярдыгына баа берүүнү кароо зарыл.

Жекече баа берүүдөн тышкary топтук баалар жана өз ара баа берүүлөр: студенттердин бири-бириinin эмгектерин рецензиялоо; студенттердин рефераттарды, долбоорлорду, дипломдук, изилдөө иштерин оппонирлөө; студенттерден, окутуучу3лардан жана иш берүүчүлөрден турган топторго экспертик баа берүү пайдаланылууга тийиш.

ЖОЖ тарабынан адистердин алардын келечектеги кесиптик ишмердик шарттарына карата компетенциясына баа берүү жана контролдоо системасын мүмкүн болушунча жакыннатуу үчүн шарттар түзүлүүгө тийиш. Ушул максатта конкреттүү сабактардын окутуучуларынын тышкary тышки экспертер катары иш берүүчүлөр (театрлардын, концерттик уюмдардын өкүлдөрү), текстеш сабактар окуган окутуучулар жигердүү пайдаланылууга тийиш.

Окуп жаткандарга бүтүндөй окуу процессинин мазмунуна, уюштурулушуна жана сапатына, ошондой эле айрым окутуучулардын иштерине баа берүү мүмкүнчүлүгү берилүүгө тийиш.

Мамлекеттик сынак ЖОЖдун илимий көнешинин чечими боюнча киргизилет.

Бүтүрүүчүлөрдү жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоо төмөнкүдөй сынактардан турат:

- 1. Бүтүрүүчү квалификациялык иш.**
(дипломдук спектакль)
- 2. Көркөм окуу жана актердук чеберчилигинин методикасы**
- 3. Дисциплина аралык жыйынтыктоочу аттестациялоо**

Бүтүрүүчү квалификациялык иштин (дипломдук долбоордун (иштин)) мазмунуна, көлөмүнө жана структурасына талаптар, ошондой эле мамлекеттик сынактарга (бар

болсо) талаптар ЖОЖ тарабынан аныкталат.

Дипломдук долбоорду (ишти) тапшыруунун жана мамлекеттик сыйнектарды тапшыруунун натыйжалары “Эң жакшы”, “жакшы”, “канааттандырлых”, “канааттандырлых эмес” деген баалар менен аныкталат, ошол эле күнү аттестациялоодон кийин жарыя кылынат, аттестациялык комиссиянын жыйналышынын белгиленген үлгүдөгү протоколу менен таризделет.

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын курамына кирген аттестациялык сыноо студенттин сабактан жетишүүсүнө жана ортолук аттестациялоого учурдагы контролдун негизинде даярдык деңгээлиндеги баа менен алмаштырылбайт.

570014 Актёрдук өнөр багыты боюнча ушул стандарт базалык ЖОЖдун - Б.Бейшеналиева атындагы Кыргыз мамлекеттик маданият жана искусство университетинин алдындагы көркөм өнөр жагындагы билим берүү боюнча Окутуусулдук бирикмеси тарабынан иштелип чыккан.

ОМБ төрагасы:

Тулобердиев К.К. - Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун Окуу иштери боюнча проректору, пед. илим. кандидаты, кафедранын профессору Х. Сын

ОМБ мүчөлөрү:

Чотонов М.М.- Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун ректору, экономика илим. доктору, кафедранын профессору Ж.Сары

Алсаитова Д.А. – Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун Окуу бөлүмүнүн башчысы, Музыкалык-теориялык дисциплиналар кафедрасынын доценти О.Мур

Турдалиева А.А.- Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун Сырттан окуу факультетинин деканы, КР эмгек сицирген артисти, Режиссура жана актердук чеберчилиги кафедрасынын доценти А.Токтот

Бообекова Т.Б.- КР эл артисти, Режиссура жана актердук чеберчилиги кафедрасынын доценти Б.Бек

Искендерова Ж.И.- Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун Режиссура жана актердук чеберчилиги кафедрасынын башчысы, улук окутуучу Ж.Мур